

INFORMACJA

O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO

MIASTA SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

2023r.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach

Spis treści:

I.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych	4
2.	Ogniska epidemiczne	10
3.	Szczepienia ochronne	11
4.	Zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi	17
II.	Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	18
1.	Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą	19
2.	Ocena warunków pracy w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	22
3.	Ocena warunków żywienia pacjentów w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	22
III.	Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności	23
1.	Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz suplementów diety	24
2.	Powiadomienia typu RASFF	26
3.	Zakłady produkcyjne	27
4.	Obiekty obrotu żywnością	28
5.	Zakłady żywienia zbiorowego	30
6.	Import, eksport	31
7.	Środki transportu żywności	31
IV.	Jakość wody	32
1.	Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	32
2.	Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp.	33
3.	Pływalnie	33
V.	Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej	36
1.	Obiekty użyteczności publicznej	37
2.	Gospodarka odpadami komunalnymi	45
3.	Akcje deratyzacyjne	46

VI.	Stan sanitarny placówek oświatowo – wychowawczych	47
VII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	53
	1. Stan sanitarno - higieniczny zakładów pracy	53
	2. Choroby zawodowe	56
VIII.	Interwencje mieszkańców miasta	58
IX.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	61
X.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	68

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1.Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach realizował zadania statutowe wynikające m.in. z ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 poz.1284 z późn. zm.). Kontynuowano podobnie jak w latach poprzednich nadzór epidemiologiczny prowadząc bieżącą rejestrację, monitoring i systematyczną analizę zgłoszeń chorób zakaźnych i zakażeń wpływających z placówek opieki medycznej i laboratoriów diagnostycznych. Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie miasta można uznać jako stabilną.

W dniu **1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.**

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie w roku 2023 zarejestrowano 1135 przypadków zakażeń SARS - CoV-2 oraz 2 zgony z ich powodu (w roku 2022 – 4204 zakażeń, 28 zgonów).

Poza przypadkami zakażeń SARS-CoV-2 ogółem w Siemianowicach Śląskich w roku 2023 zarejestrowano **821 przypadków zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia pokarmowe (w roku 2022 - 3715 przypadków). Odnotowano 1 zgon z powodu gruźlicy (w roku 2022 – 2 zgony).**

W roku 2023 w przypadku niektórych zachorowań na choroby zakaźne m.in. ospy wietrznej, płonicy oraz boreliozy odnotowano tendencje wzrostowe.

Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań				
		2019	2020	2021	2022	2023
Ospa wietrzna		578	424	97	295	426
Płonica (szkarlatyna)		81	19	12	36	100
Borelioza z Lyme		28	0	6	11	31
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe		139	20	31	22	19
Wirusowe zakażenia jelitowe		63	13	41	61	16
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		11	18	62	46	16
Salmoneloza		7	0	7	0	15
Gruźlica		14	0	2	8	12
Inwazyjne choroby wywołane przez bakterie	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	1	0	2	9	5
	<i>Haemophilus influenzae</i>	0	0	0	0	2
	<i>Neisseria meningitidis</i>	1	0	0	0	0
Choroby weneryczne	Kiła	2	0	0	0	3
	Rzeżączka	1	0	0	0	0
Nowo wykryte zakażenia HIV		3	2	0	0	1
AIDS zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	0	0	0

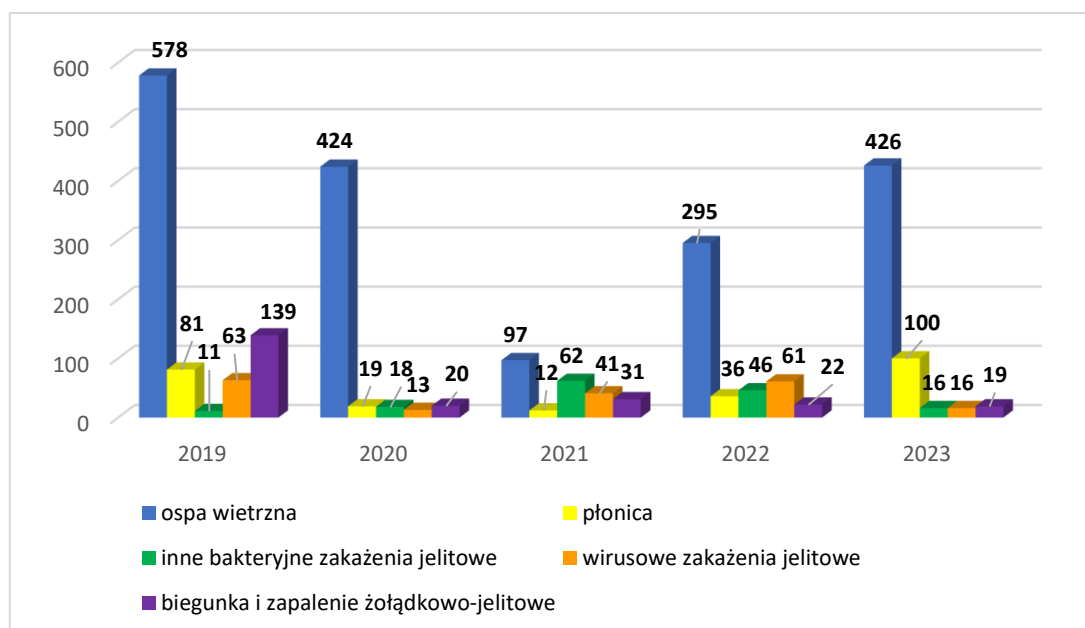
Zgłoszone przypadki zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2019-2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Ospa wietrzna i płonica

W roku 2023 zarejestrowano znaczne wzrosty zachorowań na ospę wietrzną - **426 przypadków** (w roku 2022 - 295 przypadków), a także zachorowań na płonicę - **100 przypadków** (w roku 2022 - 36 przypadków).

Zachorowania podobnie jak w latach poprzednich dotyczyły w większości dzieci uczęszczających do placówek wychowania i nauczania, w wieku od 2 do 14 lat.

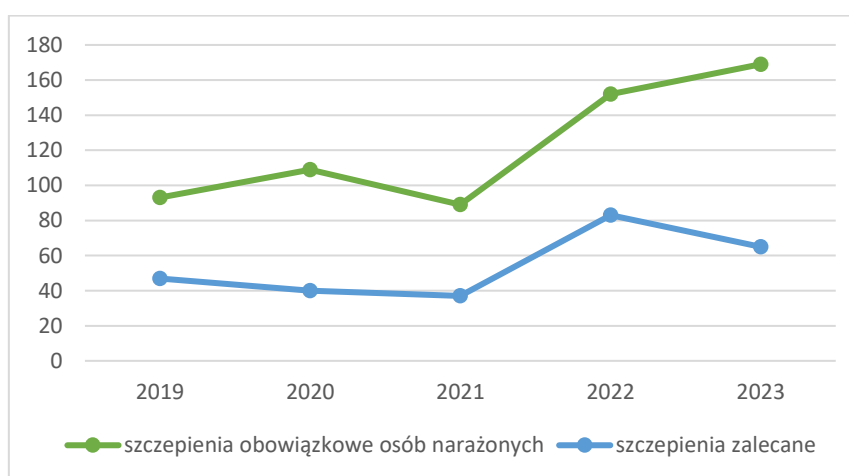
Szczepienie przeciwko ospie wietrznej jest jedynym skutecznym sposobem profilaktyki. Nie ma skutecznej szczepionki przeciwko płonicy.

Zgłoszone przypadki zachorowań na ospę wietrzną i płonicę oraz zakażenia jelitowe w latach 2019-2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

W Polsce zgodnie z aktualnie obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych **szczepienie przeciwko ospie wietrznej jest obowiązkowe dla osób narażonych** w sposób szczególny na zakażenie (dzieci do ukończenia 19 roku życia: z upośledzeniem odporności, o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, zakażone HIV, przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią, oraz dzieci do ukończenia 19 roku życia z otoczenia tych osób). **Od 2012 roku przeciwko ospie wietrznej szczepione są dzieci uczęszczające do żłobków, klubów malucha, domów dziecka.**

W 2023 roku zaszczepiono 234 osób p/ospie wietrznej, w tym 169 dzieci w ramach szczepień obowiązkowych, 65 osób w ramach szczepień zalecanych.

Liczba osób zaszczepionych p/ospie wietrznej w latach 2019 – 2023

Na przestrzeni lat 2021 - 2023 obserwuje się wzrost liczby zaszczepionych osób według obowiązkowego programu szczepień przy jednoczesnym spadku szczepień zalecanych.

Zakażenia jelitowe: bakteryjne i wirusowe, biegunki i zapalenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

W 2023 roku zanotowano **wzrost Salmoneloz – 15 przypadków** (w roku 2022 nie odnotowano przypadków), w tym **13 zatruc pokarmowych** oraz **2 posocznice**.

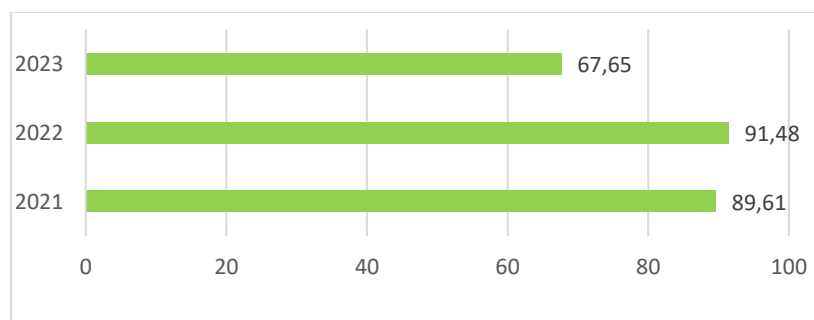
Tendencja spadkowa dotyczyła **bakteryjnych zakażeń jelitowych - 16 przypadków** (w roku 2022 odnotowano 46 przypadków). Podobnie jak w roku poprzednim bakterie **Clostridioides difficile** były przyczyną największej liczby zakażeń jelitowych – **13 przypadków** (rok 2022 - 46 przypadków).

W 2023 roku zarejestrowano **nieznaczny spadek zachorowań na biegunkę – 19 przypadków**, w tym **5 u dzieci do lat 2**. W roku 2022 odnotowano 22 przypadki biegunek, w tym 8 przypadków u dzieci do lat 2.

W tej grupie chorób w 2023 roku zarejestrowano **mniejszą liczbę wirusowych zakażeń jelitowych – 16 przypadków** (w roku 2022 - 61 przypadków). W większości zakażenia dotyczyły **dzieci do lat 2 - 12 przypadków**. W **7 przypadkach** przyczyną zakażeń był **rotawirus**.

Szczepienie przeciwko rotawirusom, jest od 2021 roku obowiązkowe, składa się z trzech dawek, które należy podać między 6 a 32 tygodniem życia. Z powodu tak krótkiego przedziału czasowego, w którym możliwa jest realizacja tego szczepienia, procent wyszczepienia dzieci jest niższy niż w przypadku innych szczepień i w roczniku 2022 wynosi 91,48 %.

Dzieci urodzone w roku 2023 są w trakcie realizacji szczepień (67,65 %), które będą kontynuowane w roku 2024.

Procent dzieci z roczników 2021-2023 zaszczepionych p/rotawirusom

Porównując dane z 2021 roku do 2022 roku obserwujemy **wzrost** liczby dzieci zaszczepionych p/rotawirusom.

Syncytialny wirus oddechowy (RSV)

W lutym 2023 roku zmieniono *rozporządzenie w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonu z ich powodu* tj. wprowadzono **obowiązek zgłaszania** do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej **zakażeń wirusem RSV** potwierdzonych badaniem laboratoryjnym, a także dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego.

Syncytialny wirus oddechowy (RSV) jest typowym wirusem atakującym górne i dolne drogi oddechowe, głównie u dzieci w wieku do 5 lat. Zakażenia RSV zwykle pojawiają się sezonowo każdego roku i uaktywniają się w okresie od jesieni do wczesnej wiosny.

W 2023 roku zarejestrowano **8 zakażeń RSV**, w tym **6 u dzieci do lat 2**.

Inwazyjne choroby wywołane przez bakterie *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae* typu b.

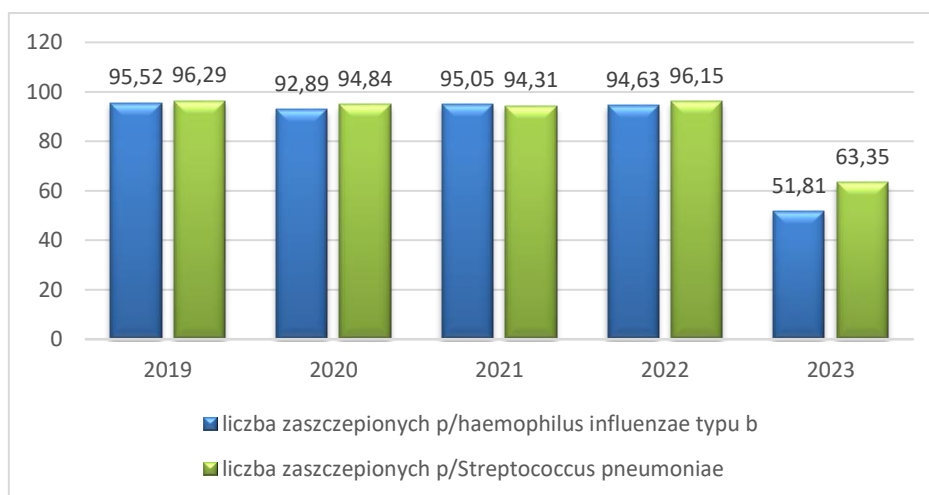
W latach 2021 - 2023 nie zarejestrowano **żadnego przypadku choroby meningokokowej**.

W 2023 roku zanotowano 2 **przypadki choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* typu b**, postać kliniczna zakażenia to w **1 przypadku - posocznica** u kobiety w wieku 46 lat, a w **1 przypadku – zapalenie płuc** u mężczyzny w wieku 74 lat. Dla porównania w 2021 i 2022 roku w Siemianowicach Śląskich nie odnotowano żadnego przypadku choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* typu b.

W 2023 roku zarejestrowano mniej zakażeń – **5 przypadków inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*** (w roku 2022 - 9 przypadków), w tym 3 zakażenia w przebiegu posocznicy oraz 2 w przebiegu zapalenia płuc.

Najlepszą metodą profilaktyki w zakresie omawianych zakażeń inwazyjnych jest szczepienie.

Na przestrzeni lat poziom zaszczepienia przeciw ***Haemophilus influenzae* typu b** i ***Streptococcus pneumoniae*** utrzymuje się na bardzo podobnym poziomie. Szczepienia rozpoczęte w 2023 roku są w trakcie realizacji.

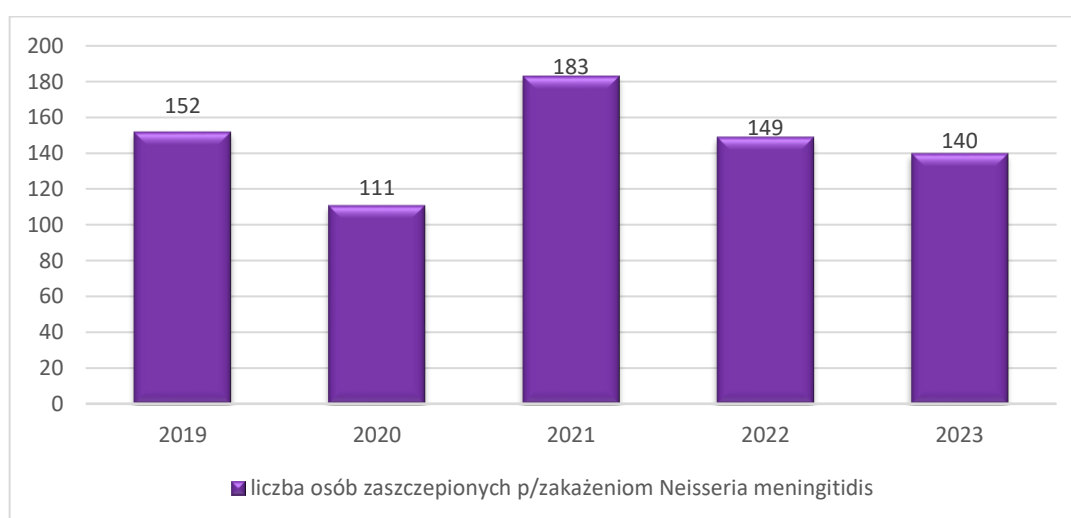
Procent dzieci zaszczepionych przeciw Haemophilus influenzae typu b i Streptococcus pneumoniae

Ponadto przeciw pneumokokom są realizowane szczepienia zalecane. Dla osób z grup ryzyka w wieku powyżej 65 roku życia **szczepionka Prevenar-13 jest refundowana.**

W 2023 roku zalecane szczepienie p/pneumokokom **zrealizowało 50 osób.**

Szczepienia przeciw meningokokom należą do szczepień zalecanych w Programie Szczepień Ochronnych. **Ilość osób zaszczepionych** w roku 2023 - **140**, (z czego 138 to osoby do 19 roku życia) utrzymuje się na podobnym poziomie jak w roku 2022 – 149 osób.

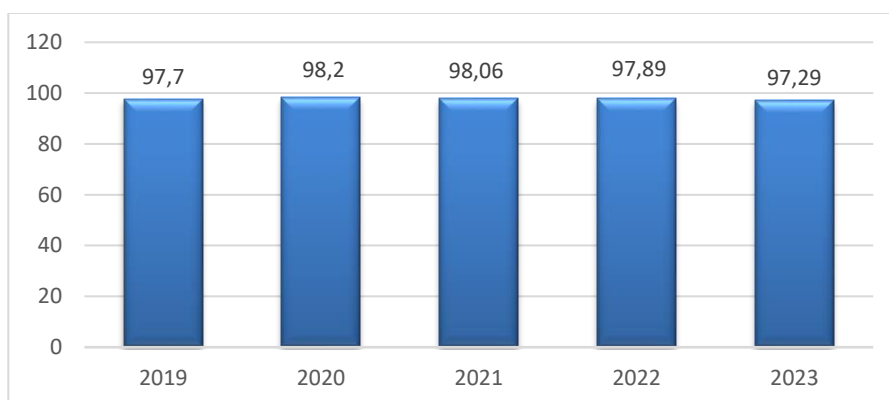

Liczba osób zaszczepionych w latach od 2019 -2023 p/zakażeniami Neisseria meningitidis

Gruźlica

W roku 2023 zanotowano **wzrost** zachorowań na **gruźlicę – 12 przypadków** (w roku 2022 – 8 przypadków), w tym 8 mężczyzn oraz 4 kobiety w wieku od 40 roku życia.

Szczepienie przeciw gruźlicy jest szczepieniem obowiązkowym do ukończenia 15 roku życia. W roku 2023 procentowy udział dzieci w pierwszym roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy wyniósł 97,29 %. Poziom zaszczepienia utrzymuje się na poziomie z ubiegłego roku.

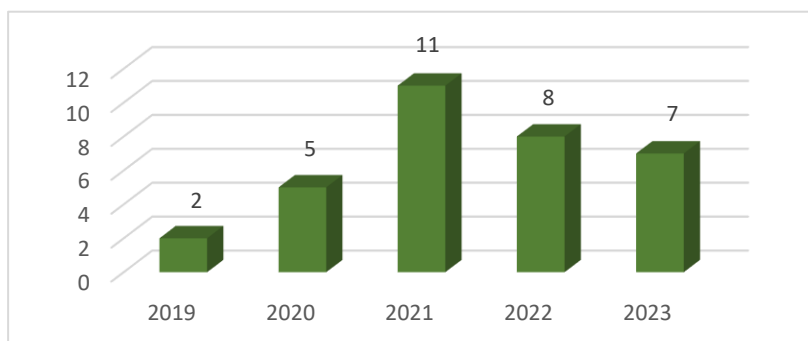

Procentowy udział dzieci w pierwszym roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy

2. Ogniska epidemiczne

Zachorowania powiązane epidemiologicznie dotyczące dwóch i więcej osób, zarówno w środowisku domowym, szpitalnym jak i zakładach pracy rejestrowane są jako **ogniska epidemiczne**.

W roku 2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie zarejestrowano ogółem **7 ognisk epidemicznych w szpitalach, z utrzymującą się tendencją spadkową**.

Liczba zarejestrowanych szpitalnych ognisk epidemicznych w mieście Siemianowice Śląskie w latach 2019-2023

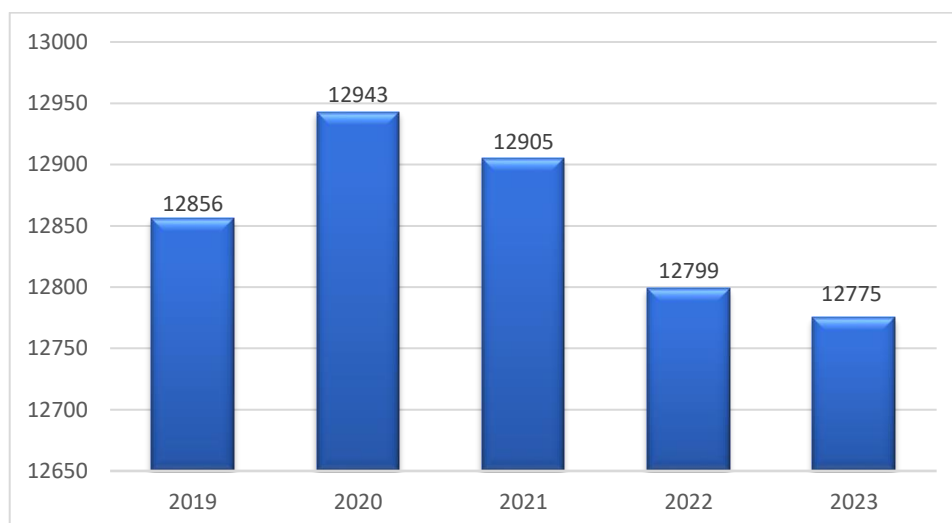
Ogniska epidemiczne w szpitalach były wywołane w:

- **5 przypadkach** zakażeniami o etiologii bakteryjnej, tj. *Klebsiella pneumoniae* oporną na karbapenemy ,
- **2 przypadkach** zakażeniami wirusem Sars-CoV-2.

W ogniskach epidemicznych w szpitalach odnotowano ogółem **40 osób**, w tym **36 pacjentów** (90%) i **4 osoby spośród personelu** (10%). **Ogniska epidemiczne** rejestrowano w oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii ogólnej oraz chorób wewnętrznych.

3. Szczepienia ochronne

Program Szczepień Ochronnych realizowany był na terenie Siemianowic Śląskich przez **13 podmiotów leczniczych** w 16 gabinetach zabiegowych. U świadczeniodawców znajdowało się 12775 kart uodpornienia według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

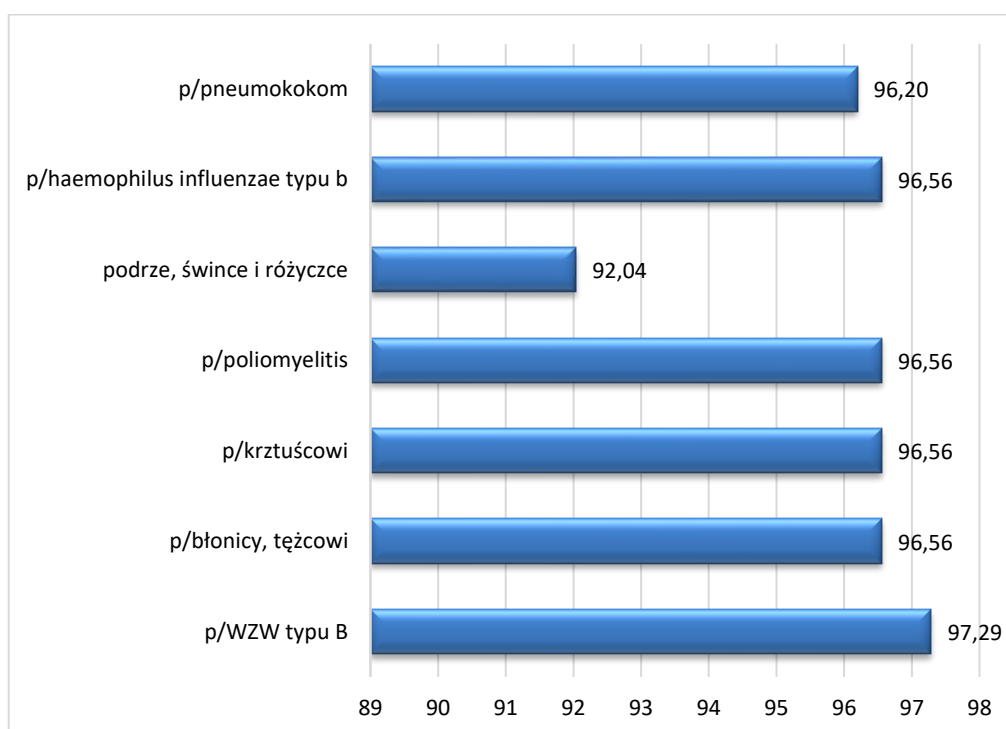
Liczba populacji 0-20 roku życia objętej Programem Szczepień Ochronnych w latach 2019-2023

Trzeci rok życia, to tzw. zamknięcie szczepień podstawowych. W bieżącym roku sprawozdawczym wykazano, że na 553 dzieci z rocznika 2021, 442 dzieci (**79,93 %**) otrzymało wszystkie dawki szczepionek wymaganych w tym wieku, 106 dzieci (**19,17 %**) nie otrzymało wszystkich koniecznych dawek szczepionek wymaganych w swoim wieku, a 5 dzieci (**0,9 %**) nie realizuje żadnych obowiązkowych szczepień ochronnych.

Stan zaszczepienia dzieci z rocznika 2021

Wszystkie obowiązkowe szczepienia ochronne, za wyjątkiem szczepień p/odrze, śwince i różyczce, wykonane są na poziomie ponad 95 %. W porównaniu do roku 2022 procent wyszczepienia 3-latków nieznacznie wzrósł.

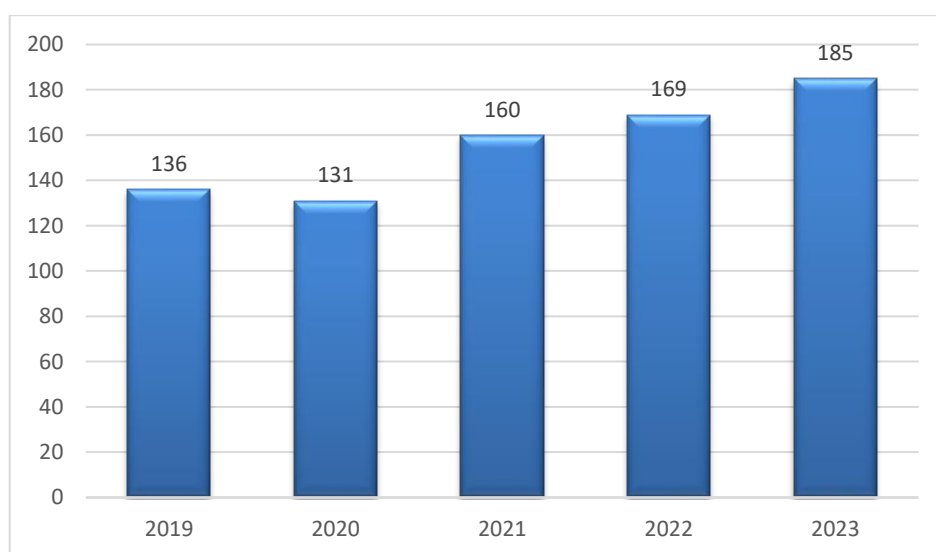
Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych w roczniku 2021

Wymagany odsetek osób uodpornionych w populacji utrzymuje się na bezpiecznym poziomie tj. 90 -95 %

Uchylający się od szczepień obowiązkowych

W 2023 roku świadczeniodawcy z Siemianowic Śląskich zgłosili do PSSE w Katowicach **185** dzieci, których rodzice odmawiają wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych - nie zostały rozpoczęte szczepienia obowiązkowe lub brakuje pojedynczych dawek w cyklach.

W czasie ostatnich 5 lat liczba osób uchylających się od szczepień obowiązkowych zwiększa się systematycznie, od 136 w 2019 roku do 185 w 2023 roku (dzieci i młodzież do 19 roku życia podlegające szczepieniom wg obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych).

Liczba niezaszczepionych dzieci w latach 2019-2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Wśród powodów uchylania się od szczepień dominuje inna i nieznana przyczyna lub wpływ ruchów antyszczepionkowych.

Przyczyny uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych	Liczba osób uchylających się na koniec roku 2023
odrębność kulturowa, religijna lub etniczna	6
wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną	2
wpływ ruchów antyszczepionkowych	85
wcześniej NOP u osoby zobowiązanej	0
inna lub nieznana przyczyna	92
RAZEM	185

Przyczyny uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Szczepienia zalecane

Szczepienia przeciw zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego

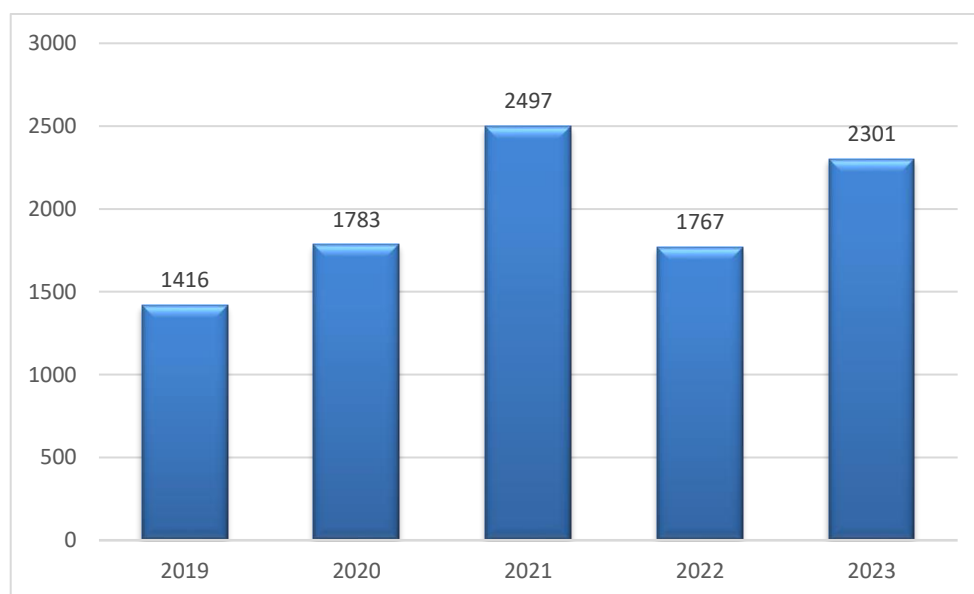
W 2023 roku bezpłatne szczepienia przeciwko zakażeniom brodawczakiem ludzkim realizowane były w oparciu o następujące projekty:

- Ministerstwo Zdrowia uruchomiło powszechny program szczepień przeciw HPV, który jest skierowany do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 11 roku życia do ukończenia 14 roku życia. W programie dostępne są do wyboru szczepionki Gardasil 9 i Cervarix.
- dodatkowo od 2 września szczepionka Cervarix przeciw HPV jest bezpłatna dla wszystkich dzieci od 9 do 18 roku życia.

Ponadto w 2023 roku szczepienia zalecane odpłatne - przyjęło 88 dziewcząt/kobiet i 16 chłopców/mężczyzn.

Szczepienie przeciw grypie

W mieście Siemianowice Śląskie przeciwko grypie **zaszczepiło się 2301 osób** co wskazuje na wzrost zainteresowania zalecanym szczepieniem p/grypie, w porównaniu z rokiem ubiegłym, jednak jest to zaledwie 3,57 % populacji Siemianowic Śląskich.

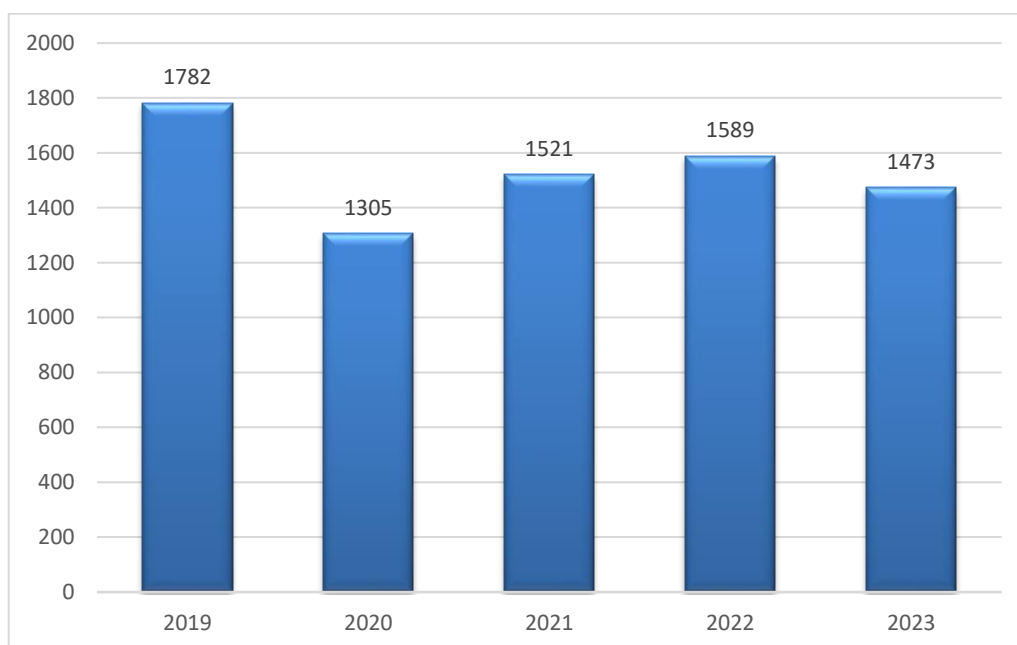

Liczba osób zaszczepionych p/grypie na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Szczepienia przeciw tężcowi

W 2023 roku zaszczepiono profilaktycznie 38 osoby przeciwko tężcowi, a po narażeniu, w postępowaniu poekspozycyjnym, szczepienie otrzymało 1435 osób.

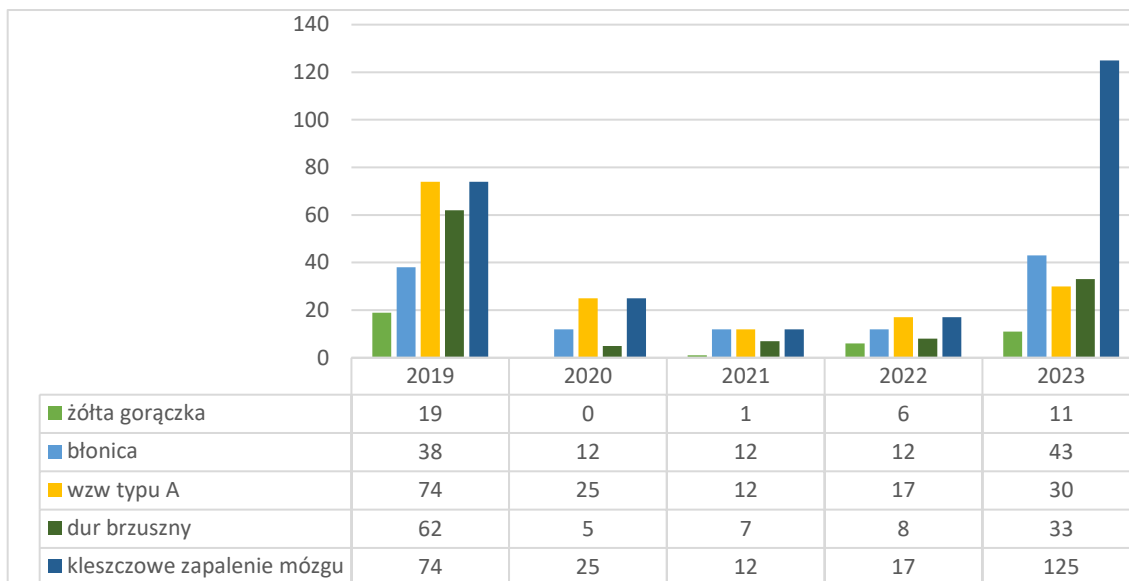
Poniższy wykres przedstawia osoby zaszczepione przeciwko **tężcowi** w postępowaniu poekspozycyjnym (np. po zranieniu), jak również osoby dorosłe zaszczepione profilaktycznie dawkami przypominającymi – zalecane doszczepienie co 10 lat.

Liczba zaszczepionych osób p/tężcowi (obowiązkowe i zalecane) w latach 2019 – 2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

Szczepienia dla podróżujących

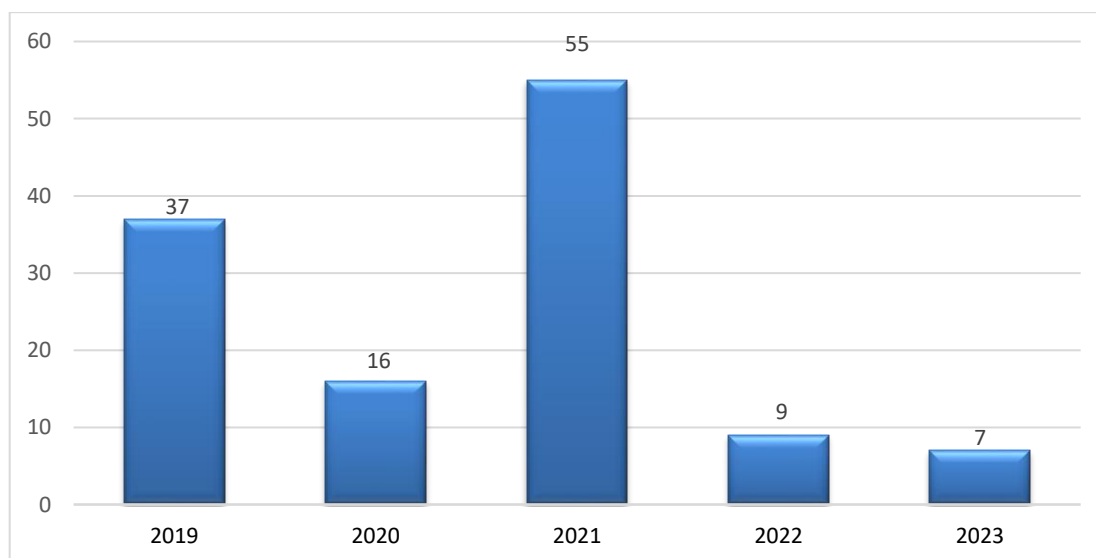
W przypadku wyjazdów zagranicznych (szczególnie do strefy tropikalnej) niezbędna jest wizyta w przychodni medycyny podróży. Realizowane są tam szczepienia zalecane w oparciu o sytuację epidemiologiczną panującą w danym kraju, a także szczepienia przypominające dla szczepień wykonanych w wieku dziecięcym.

Liczba zaszczepionych osób przeciwko wybranym chorobom zakaźnym w latach 2019 – 2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie – szczepienia zalecane

Niepożądane Odczyny Poszczepienne

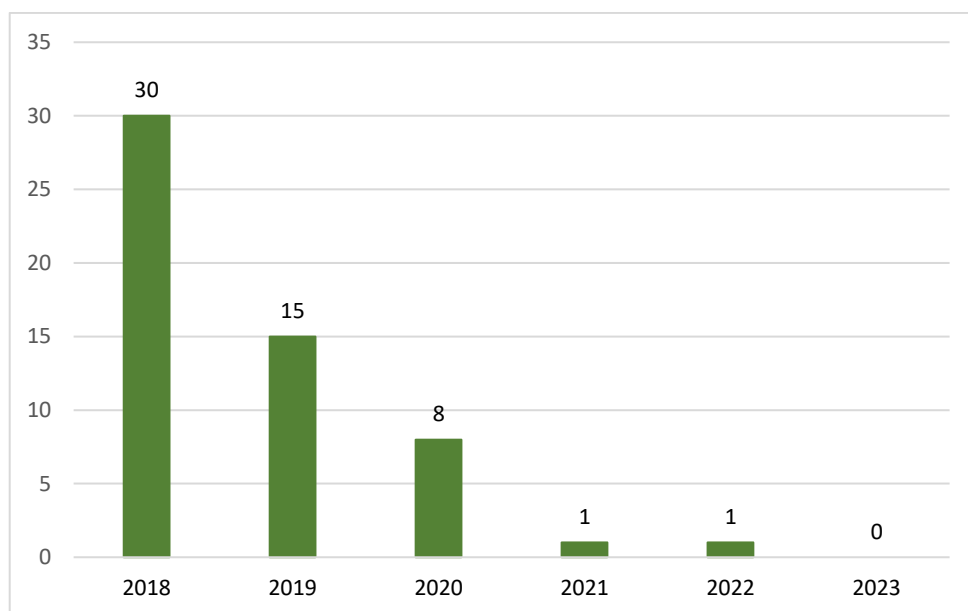
W 2023 roku zgłoszono z terenu miasta Siemianowice Śląskie **7 przypadków NOP**, zakwalifikowanych jako łagodne. Zgłaszane były głównie z powodu rozpoznania odczynów miejscowych i wysypki.

Liczba zgłoszonych NOP w latach 2019- 2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

4. Zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi

W roku 2023 nie zanotowano **zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi**. Od roku 2022 notuje się spadek ww. zatruc. W roku 2022 i 2021 w Siemianowicach Śląskich, zarejestrowano po 1 przypadku zatrucia dopalaczami.

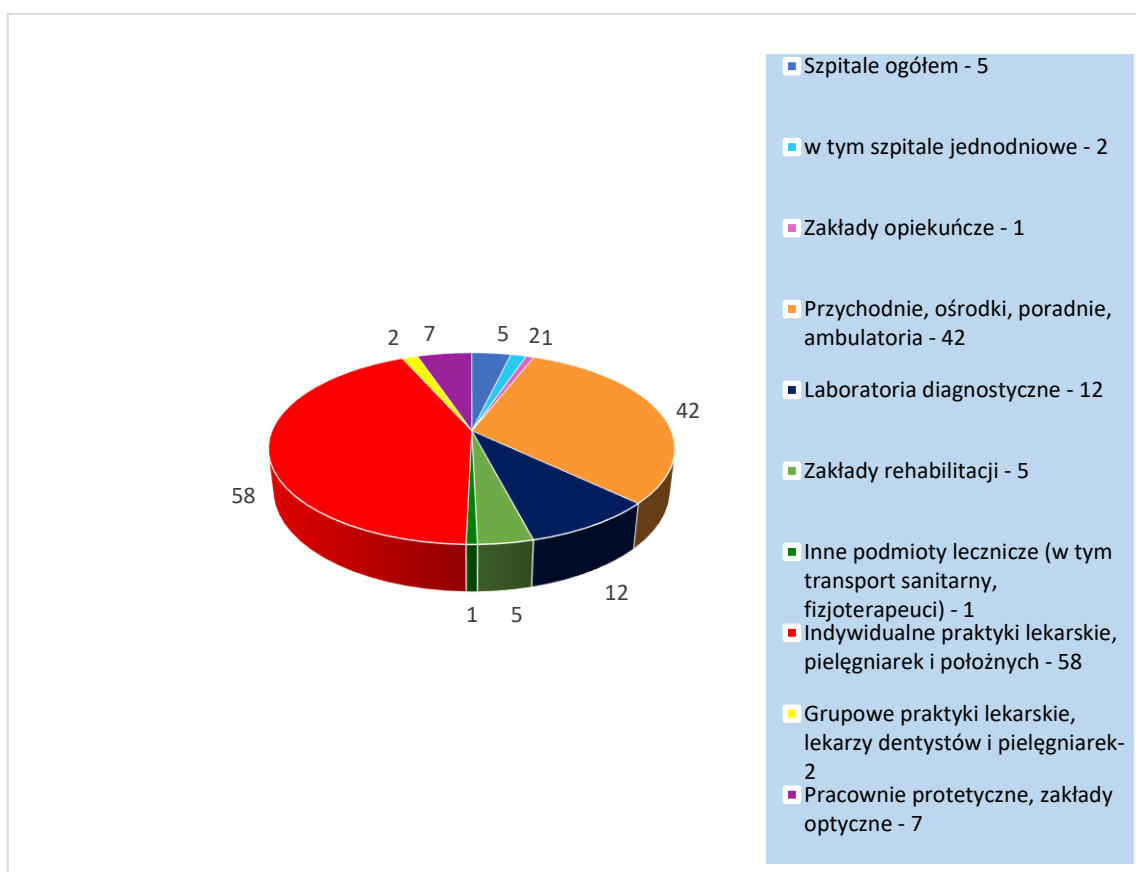

Zgłoszone przypadki zatruc dopalaczami w latach 2018-2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Nadzór epidemiologiczny to obszar działalności, który realizuje zadania w zakresie: nadzoru nad chorobami zakaźnymi, nadzoru nad obiektami lecznictwa zamkniętego i otwartego, a także nadzoru nad szczepieniami ochronnymi.

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach na terenie miasta nadzorował **133 obiekty działalności leczniczej**. Pracownicy Sekcji Epidemiologii przeprowadzili **85 kontroli** sanitarnych w **37 obiektach**, **nieprawidłowości** stwierdzono w **21**.

Liczba nadzorowanych podmiotów leczniczych w poszczególnych grupach

Zakres przedmiotowy kontroli obejmuje ocenę: stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i urządzeń, dezynfekcji i sterylizacji wyrobów medycznych, zaopatrzenia w materiały opatrunkowe i dezynfekcyjne, postępowania z odpadami medycznymi oraz ze sprzętem jednorazowego i wielorazowego użytku, stosowania środków ochrony indywidualnej, a także stosowania procedur higienicznych i realizacji kontroli wewnętrznych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli PPIS w Katowicach wydał **5 decyzji** administracyjnych zobowiązujących do poprawy stanu sanitarno-higienicznego oraz nałożył **6 grzywien w drodze mandatu karnego**.

1. Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Lecznictwo zamknięte

Zdjęcie: Zakład Tomografii Komputerowej w Szpitalu Miejskim w Siemianowicach Śląskich, ul. 1 Maja 9

W roku 2023 w ewidencji PPIS w Katowicach widniało **5 szpitali** (w tym **2 szpitale jednodniowe**) oraz **1 zakład opiekuńczo-leczniczy**.

Ogółem w obiektach lecznictwa zamkniętego zrealizowano **22 kontrole**, w wyniku których **uchybień sanitarnych stwierdzono w 3 szpitalach**. W większości uchybień sanitarnych usuwano na skutek wydawanych zaleceń pokontrolnych, które dotyczyły przede wszystkim:

- doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego brudnych i zniszczonych powierzchni wyposażenia na oddziałach,

- zapewnienia prawidłowych warunków gromadzenia odzieży roboczej personelu oraz bielizny szpitalnej po użyciu,

- umieszczenia wymaganego oznakowania identyfikującego na workach i pojemnikach z odpadami medycznymi oraz zapewnienia prawidłowej klasyfikacji odpadów medycznych.

W **1 obiekcie** tj. w Szpitalu Miejskim w Siemianowicach Śląskich osobę odpowiedzialną ukarano **grzywną w drodze mandatu karnego**.

Ponadto w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego lecznictwa zamkniętego PPIS w Katowicach wydał **2 decyzje administracyjne** na rzecz **2 szpitali**, których zarządzenia wykonano w całości tj. w:

- *Nefrolux Wojciech Kamiński, Maciej Kamiński Sp. J, ul. Szpitalna 6* tj. doprowadzono do prawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego powierzchnie wykładzin podłogowych w salach dializacyjnych Stacji Dializ,
- *Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela ul. Jana Pawła II 2* tj. zapewniono prawidłowe warunki wstępnego gromadzenia odpadów medycznych i brudnej bielizny w brudowniku na Odcinku II Oddziału Chirurgii Ogólnej.

Nadal do wykonania pozostają zarządzenia 1 decyzji wydanej przez PPIS w Katowicach w roku 2019 na rzecz Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela. Dotyczą one zapewnienia ustępu przy śluzie między strefą czystą i brudną oraz urządzenia do dezynfekcji wózków i pojemników służących do transportu materiałów do sterylizacji. Termin wykonania wyznaczono na 31 grudzień 2025.

Lecnictwo otwarte

W tej grupie podmiotów leczniczych PPIS w Katowicach prowadził nadzór nad **60 obiektami** tj. przychodniami, laboratoriami diagnostycznymi, zakładami rehabilitacji leczniczej oraz transportem sanitarnym.

Ogółem **skontrolowano 27 obiektów**. Zrealizowano **53 kontrole** w wyniku, których **uchybień sanitarne** stwierdzono w **16 obiektach**, nałożono **5 grzywn w drodze mandatu karnego**, wydano **2 decyzje administracyjne**. Najczęstsze uchybień to:

- brudne lub zniszczone powierzchnie pomieszczeń lub wyposażenia,
- brak odpowiedniego oznakowania identyfikującego na workach, pojemnikach z odpadami medycznymi,
- brak pojemnika do transportu wewnętrznego odpadów medycznych,
- przeterminowane lub niewłaściwie przechowywane wyroby medyczne,
- nie przeprowadzanie bieżącej kontroli wewnętrznej,

Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie większości stwierdzonych nieprawidłowości.

Termin wykonania niektórych zarządzeń decyzji zrealizowano w 2023, a pozostałe wyznaczono na rok 2024.

Praktyki zawodowe

W roku 2023 w ewidencji PPIS w Katowicach znajdowało się **67 praktyk zawodowych** (specjalistyczne i indywidualne praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych, grupowe praktyki lekarskie, pracownie protetyczne i ortodoncji). W tej grupie **skontrolowano 6** obiektów, przeprowadzono **10 kontroli** w wyniku, których **nieprawidłowości** stwierdzono w **3 praktykach**. W czasie kontroli wydawano zalecenia dotyczące:

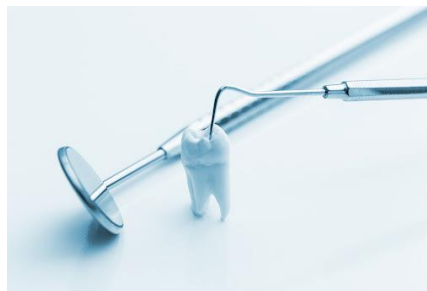
- prawidłowego opracowania procedur:

- postępowania z odpadami medycznymi,
- postępowania poekspozycyjnego.

- zapewnienia właściwej realizacji procedur:

- dekontaminacji rąk w zakresie zapewnienia prawidłowego wyposażenia stanowiska higieny rąk dla personelu,
- postępowania z odpadami medycznymi w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania worków oraz pojemników na odpady medyczne w miejscu ich powstawania,
- dekontaminacji wyrobów medycznych w zakresie odpowiednich warunków dekontaminacji wyrobów medycznych,
- sprzątania, w tym mycia, dezynfekcji pomieszczeń i urządzeń, a także właściwego postępowania ze sprzętem do sprzątania.

Kontrole sprawdzające potwierdziły realizację wydanych zaleceń w wyznaczonych terminach. Ponadto PPIS w Katowicach wydał **1 decyzję** administracyjną, której zarządzenia wykonano w całości.

2. Ocena warunków pracy w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

W roku 2023 prowadzono również nadzór nad podmiotami leczniczymi w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie, czynników rakotwórczych i mutagennych i szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych w środowisku pracy.

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie skontrolowano **9 podmiotów leczniczych**, w tym 2 szpitale, 5 przychodni, 2 laboratoria medyczne, przeprowadzając w nich **10 kontroli** sanitarnych. **Nieprawidłowości** stwierdzono w Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela ul. Jana Pawła II 2. Odnotowano:

- brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- brak rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów,
- brak poinformowania pracowników narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia o aktualnych wynikach badań i pomiarów. PPIS w Katowicach wydał **decyzję administracyjną** z terminem wykonania 31.01.2024r.

3. Ocena warunków żywienia pacjentów w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

W roku 2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie **skontrolowano 3 podmioty lecznicze** w zakresie warunków żywienia pacjentów, tj. Centrum Leczenia Oparzeń, Szpital Miejski oraz Szpital Nefrolux, do których posiłki dostarczane były przez firmy cateringowe. **Stan sanitarno-higieniczny** obiektów **nie budził zastrzeżeń**. W czasie kontroli oceniano również jakość żywienia pacjentów w podmiotach leczniczych. **Laboratoryjnie oceniono 2 posiłki**, a **teoretycznie oceniono 3 jadłospisy**. W trzech przypadkach stwierdzono w posiłkach podwyższoną zawartość sodu, a w dwóch przypadkach obniżoną zawartość wapnia.

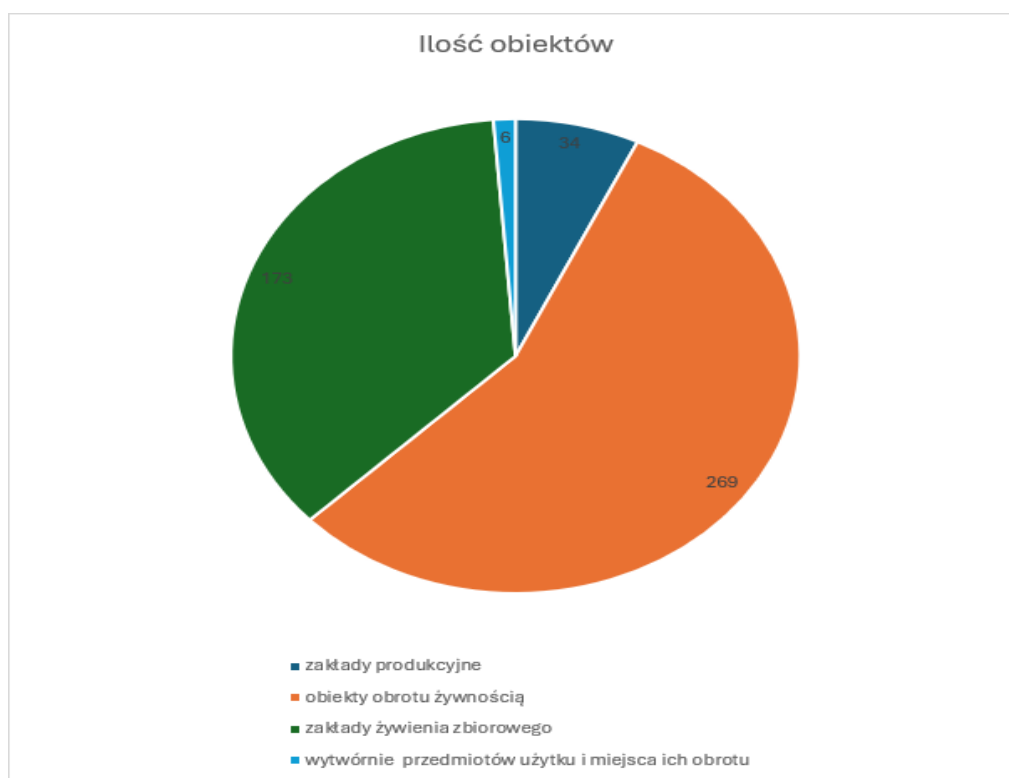
Ponadto w dwóch przypadkach stwierdzono podawanie warzyw i owoców w niewystarczającej ilości i różnorodności w ciągu dnia oraz w jednym przypadku brak w jadłospisie produktów zbożowych z pełnego przemiału. Wobec powyższego **wniesiono o wdrożenie działań korygujących** zmierzających do poprawy jakości żywienia pacjentów. Pobrane próby posiłków nie były kwestionowane.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności

PPIS w Katowicach w 2023 roku prowadził nadzór w zakresie urzędowej kontroli żywności, sprawdzając przedsiębiorców pod względem zapewnienia przez nich bezpieczeństwa procesu produkcji i wprowadzania do obrotu żywności.

Działania kontrolne prowadzono w zakładach produkcji żywności, obiektach obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz w wytwórniach i miejscach obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W **482 obiektach** znajdujących się w ewidencji PPIS w Katowicach przeprowadzono **464 kontrole** sanitarne.

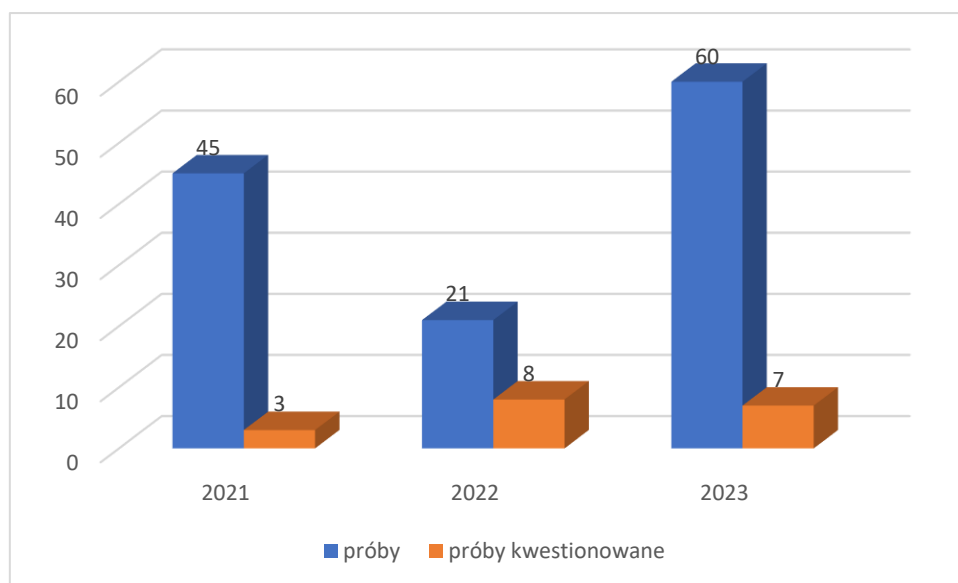

W wyniku podjętych działań PPIS w Katowicach wydał **10 decyzji** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Winnych zaniedbań ukarano **28 grzywnami w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 5 250,00 zł**, a pozostałe nieprawidłowości zostały usunięte w drodze realizacji zaleceń pokontrolnych.

1. Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz suplementów diety

Badania prób żywności

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego **pobrano do badań laboratoryjnych 60 prób** żywności.

Porównanie ilości próbek żywności i przedmiotów użytku pobranych i kwestionowanych w latach 2021 - 2023

W roku 2023 **kwestionowano 7 prób:**

- 2 próby filetu z kurczaka za parametry mikrobiologiczne tj. wykrycie bakterii *Salmonella Virchow* w 25 g,
- 5 prób wytrzepek z koszyczków oraz zmiotek w których wykryto obecność żywych i martwych szkodników zbożowo-mącznych oraz pozostałości po szkodnikach.

Odsetek prób kwestionowanych zmniejszył się w roku 2023 i wyniósł 11,7 % zbadanych prób. Dla porównania w roku 2022 – 38,1 %, a w roku 2021 – 6,7 % zbadanych prób.

Próby pobierano i przekazano do badań laboratoriom wchodzącym w skład Wojewódzkiego Laboratorium Zintegrowanego w kierunkach:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 22 próby, w tym 2 próby kwestionowano;
- oceny sensorycznej – 8 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- zanieczyszczeń metalami – 1 próbę, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- substancji dodatkowych – 2 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- obecności zanieczyszczeń biologicznych w piekarniach – 11 prób sanitarnych, w tym 5 prób kwestionowano;
- zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych – 7 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- wartości energetycznej posiłków – 3 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych.

Zlecono również przeprowadzenie badań w laboratoriach poza strukturą Wojewódzkiego Zintegrowanego Laboratorium, tj.:

- 1 próbę na zawartość alkaloidów pirolizydynowych;
- 1 próbę na obecność glutenu;
- 2 próby na zawartość GMO;
- 1 próbę na zawartość koenzymu Q10;
- 1 próbę na napromienianie żywności.

Prób nie kwestionowano.

W 2023 roku w zakresie **oceny znakowania oceniono 22 próby środków spożywczych**. Nie stwierdzone nieprawidłowości.

Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2023 roku w rejestrze obiektów nadzorowanych przez PPIS w Katowicach figurowało **6 wytwórni** materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i miejscach ich obrotu - przeprowadzono **1 kontrolę, nieprawidłowości nie stwierdzono**.

Suplementy diety

W rejestrze obiektów nadzorowanych przez PPIS w Katowicach w 2023 r. figurowała **1 hurtownia suplementów diety**, w której przeprowadzono **1 kontrolę sanitarną** i **nie stwierdzono uchybień** sanitarno-higienicznych.

2. Powiadomienia typu RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) to system przekazywania informacji między urzędami ds. kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W przypadku zidentyfikowania jakiegokolwiek zagrożenia zdrowia konsumentów umożliwiają one sprawne i szybkie przekazywanie informacji, które są oceniane i jeżeli istnieje zagrożenie zdrowia konsumentów podejmowane są działania określone procedurami.

W 2023 roku otrzymano **92 powiadomienia alarmowe**, informacyjne oraz **9 powiadomień o niezgodności oraz o fałszowaniu** w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF.

Przyczynami, dla których dany produkt został zgłoszony do systemu RASFF, było m.in.:

- nieautoryzowana nowa żywność, przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu metali, brak oznakowania napromieniowania w suplementach diety;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów;
- przekroczenie parametrów mikrobiologicznych;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów, WWA, aflatoksyn;
- skargi konsumenckie dotyczące niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych.

W obiektach monitorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach zgłosił **do Systemu RASFF 1 produkt** tj. filet z kurczaka – ze względu na zanieczyszczenie mikrobiologiczne.

3. Zakłady produkcyjne

W ewidencji PPIS w Katowicach w minionym roku figurowało **34 zakłady produkcyjne**:

- 2 wytwórnie lodów,
- 1 automat do lodów,
- 13 piekarni,
- 7 ciastkarni,
- 1 przetwórnia owocowo-warzywna i grzybowa,
- 1 browar,
- 1 wytwórnia cukiernicza,
- 2 producentów pierwotnych i dostawców bezpośrednich,
- 2 producentów żywności w warunkach domowych,
- 4 inne wytwórnie żywności (m.in. produkcja wyrobów garmażeryjnych, sałatek i kanapek, palarnia kawy, przygotowywania z półproduktów posiłków, dań fast food, pizzy, sałatek warzywnych, ciast i deserów do lokalu, zakłady konfekcjonowania przypraw, mieszanek do żywności z mini piekarnią).

W roku 2023 w obiektach tej grupy przeprowadzono **33 kontrole** sanitarne, które skutkowały nałożeniem **2 grzywien w drodze mandatów karnych**. Najczęściej stwierdzano:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń i sprzętu,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych.

W **3** przypadkach PPIS w Katowicach wydał **decyzje** nakazujące właścicielowi zakładu przywrócenie właściwego stanu sanitarno-technicznego. W **2** przypadkach zarządzono przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji w pomieszczeniach produkcyjnych oraz koszyczków. W ww. obiektach **pobrano 19 prób do badań laboratoryjnych, z czego zakwestionowano 5 prób** wytrzepek z koszyczków oraz zmiotek ze względu na obecność żywych i martwych szkodników zbożowo-mącznych oraz pozostałości po szkodnikach.

4. Obiekty obrotu żywnością

PPIS w Katowicach w 2023 r. nadzorował **269 obiektów obrotu żywnością** w tym:

- 170 sklepów spożywczych, w tym 3 supermarkety,
- 5 magazynów hurtowych,
- 10 środków transportu,
- 25 kiosków,
- 20 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 28 innych obiektów obrotu żywnością,
- 11 aptek.

W tej grupie obiektów przeprowadzono **319 kontroli** sanitarnych, w wyniku których PPIS w Katowicach wydał **3 decyzje** administracyjne. Za stwierdzone usterki sanitarne nałożył **18 grzywien w drodze mandatów karnych**. Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- brak bieżącej czystości i porządku w sali sprzedaży i w zapleczu,
- sprzedaż środków spożywczych nieprawidłowo oznakowanych lub po upływie terminu przydatności do spożycia,
- eksponowanie środków spożywczych na ladzie sprzedaży bez zabezpieczenia przed wtórnym zanieczyszczeniem od strony klienta,
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji Dobrej Praktyki Higienicznej.

W obiektach obrotu żywnością **pobrano do badań laboratoryjnych 38 prób** żywności, z czego **zakwestionowano 2 próby**. Przyczyną kwestionowania było wykrycie pałeczek *Salmonella Virchow* w 25 g w filecie z kurczaka - 2 próby.

Supermarkety oraz sklepy należące do sieci: „Żabka”, „Biedronka”, „Lidl”, „Aldi”, „Netto”

W minionym roku PPIS w Katowicach nadzorował na terenie miasta **3 supermarkety** tj.:

- 1 Kaufland,
- 1 Auchan,
- 1 Carrefour.

W sklepach tych przeprowadzono **9 kontroli** sanitarnych. **Stan sanitarno-higieniczny** skontrolowanych obiektów w **większości nie budził zastrzeżeń**. W **1 przypadku** za nieprawidłowy stan sanitarno - higieniczny nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego**.

Ponadto, na terenie miasta znajdowało się:

- 15 sklepów sieci Żabka,
- 8 sklepów sieci Biedronka,
- 3 sklepy sieci Lidl,
- 1 sklep sieci Aldi,
- 1 sklep sieci Stokrotka.

W sklepach należących do sieci „**Żabka**” przeprowadzono łącznie **22 kontrole** sanitarne, które w przeważającej części dotyczyły zatwierdzenia obiektu do prowadzenia działalności. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów **w większości nie budził zastrzeżeń**. W **2 przypadkach** za nieprawidłowy stan sanitarno - higieniczny oraz oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości nałożono **grzywny w drodze mandatów karnych**.

W sklepach należących do sieci „**Biedronka**” przeprowadzono **12 kontroli** sanitarnych i nałożono **3 grzywny w drodze mandatów karnych** za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny, tj. brudne podłogi w sali sprzedaży, magazynie oraz i nieporządek w otoczeniu obiektu.

W sklepach należących do sieci „**LIDL**”, „**Aldi**”, „**Netto**”, „**Stokrotka**” łącznie przeprowadzono **12 kontroli** sanitarnych. W jednym sklepie sieci **Stokrotka** za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny, tj. brudne podłogi w sali sprzedaży, magazynie, brudne drzwi wejściowe do magazynu oraz elewacja z licznymi zanieczyszczeniami odchodami ptaków, nałożono **2 grzywny w drodze mandatów karnych**.

Targowiska

Na terenie miasta funkcjonują **2 targowiska miejskie**, tj. przy ul. Jarosława Dąbrowskiego oraz przy Placu 11 Listopada.

Na terenie targowisk miejskich prowadzona jest sprzedaż detaliczna środków spożywczych, w tym warzyw i owoców oraz mięsa i wyrobów wędliniarskich. W roku 2023 **przeprowadzono 8 kontroli**. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów **w większości nie budził zastrzeżeń**. W **2 przypadkach** za nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny oraz nieprawidłowe eksponowanie wędlin poza urządzeniem chłodniczym nałożono **grzywny w drodze mandatów karnych**.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W ewidencji PPIS w Katowicach w 2023 roku figurowały **20 ruchome i tymczasowe punkty sprzedaży**.

W tej grupie obiektów przeprowadzono **1 kontrolę sanitarną i nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno- higienicznych**.

5. Zakłady żywienia zbiorowego

Na terenie miasta w 2023 r. działało **173 obiektów żywienia zbiorowego**, w tym:

- 48 restauracji i barów,
- 60 punktów małej gastronomii oraz zakładów tymczasowych i ruchomych,
- 1 bufet w zakładzie pracy,
- 3 bloki żywienia w szpitalach,
- 12 stołówek szkolnych,
- 26 bloków żywienia w przedszkolach,
- 7 bloków żywienia w żłobkach i domach małego dziecka,
- 4 bloki żywienia w domach pomocy społecznej,
- 12 pozostałych (tj. stołówki w zakładach pracy, areszcie, zakładach opiekuńczo - leczniczych i opiekuńczo – wychowawczych oraz zakłady usług cateringowych).

Przeprowadzono w nich **111 kontroli**, w trakcie których nałożono **8 grzywien w drodze mandatów karnych**. Ponadto PPIS w Katowicach wydał **4 decyzje** zarządzające przywrócenie właściwego stanu sanitarno - technicznego.

Najczęstsze uchybienia stwierdzano w barach, restauracjach oraz w punktach małej gastronomii tj.:

- brak bieżącej czystości i porządku w obiektach,
- brak oznakowania półproduktów oraz surowców używanych do produkcji,
- nieprawidłowe przechowywanie surowców i gotowego wyrobu.

W zakładach żywienia zbiorowego **pobrano 3 próby do badań laboratoryjnych**. **Nie stwierdzono prób kwestionowanych.**

6. Import, eksport

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności wykonano **344 kontroli partii środków spożywczych związanych z eksportem**.

Wstępnej ocenie organoleptycznej, obecności zanieczyszczeń oraz ocenie oznakowania poddano **344** partii żywności. **Nie stwierdzono nieprawidłowości.**

7. Środki transportu żywności

Nadzorowi PPIS w Katowicach podlegają również środki transportujące żywność. W roku 2023 w ewidencji znajdowało się **10 środków transportu**, przeprowadzoną **1 kontrolę sanitarną**, podczas której **stan sanitarno-higieniczny obiektu nie budził zastrzeżeń**.

IV. Jakość wody

1. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) kontynuował nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi były wykonywane na terenie miasta Siemianowice Śląskie w **9 punktach monitoringowych** wyznaczonych przez Wodociągi Siemianowickie Aqua-Sprint Sp. z o.o. (na sieci dystrybucyjnej) oraz **5 punktach monitoringowych** wyznaczonych przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. (na „studniach” wodomierzowych/zakupowych).

Liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta przez Wodociągi Siemianowickie Aqua-Sprint Sp. z o.o. i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w ramach prowadzenia **wewnętrznej kontroli jakości wody** wynosiła łącznie w 2023 roku:

- **88** próbek do badań fizykochemicznych,
- **93** próbki do badań bakteriologicznych.

Dodatkowo w ramach **urzędowej kontroli jakości wody** przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w 2023 roku pobrano:

- **28** próbek do badań fizykochemicznych,
- **28** próbek do badań bakteriologicznych.

Po podsumowaniu wszystkich wyników badań wody wykonanych w 2023 roku stwierdzono, że w zakresie badanych parametrów grupy A i grupy B **woda na terenie miasta Siemianowice Śląskie spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi** w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

2. Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp.

Legionella jest bakterią, która żyje w zbiornikach wodnych, sieciach wodociągowych, systemach klimatyzacji czy basenach.

Od sierpnia 2023 r. w związku z występującymi na terenie Polski wysokimi temperaturami oraz wzrostem ryzyka namnażania się bakterii z rodzaju Legionella w instalacjach wewnętrznych wzmożono nadzór nad jakością wody ciepłej w szczególności w obiektach takich jak szpitale i domy pomocy społecznej.

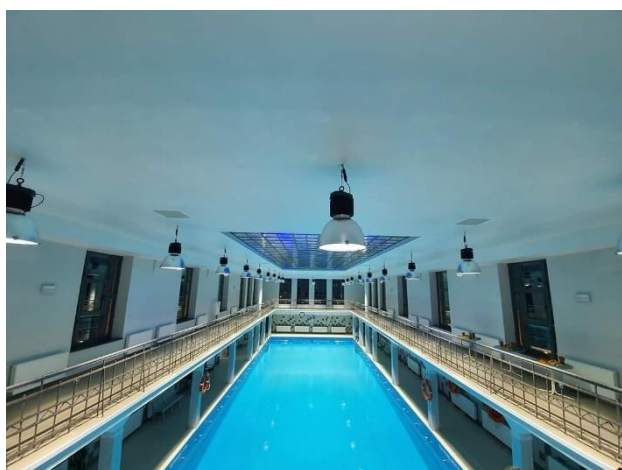
Badania wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp. wykonano w **7 obiektach** tj. 3 szpitalach, 2 domach pomocy społecznej oraz w 2 obiektach świadczących usługi hotelarskie. W ww. obiektach pobrano łącznie **27 próbek wody ciepłej** (w roku 2022 – 23) do badań laboratoryjnych. Obecność bakterii Legionella sp. w liczbie przekraczającej wartość dopuszczalną określoną w przepisach prawnych stwierdzono w **3 próbkach** pobranych w **2 szpitalach**: Szpitalu „Nefrolux” przy ul. Szpitalnej 6 oraz Szpitalu Miejskim przy ul. 1 Maja 9. Zarządzający obiektami, w których stwierdzono nieprawidłowości podjęli działania zmierzające do ich usunięcia. Skuteczność podjętych działań potwierdzono prawidłowymi wynikami badań wody ciepłej.

3. Pływalnie

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w roku 2023 znajdowały się **4 pływalnie** tj.

- Pływalnia w Kompleksie Sportowym „Michał” przy ul. Orzeszkowej 1,
- Pływalnia Miejska przy ul. Śniadeckiego 11,
- Pływalnia w Zespole Szkół Sportowych ul. Mikołaja 3,
- Pływalnia odkryta na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”.

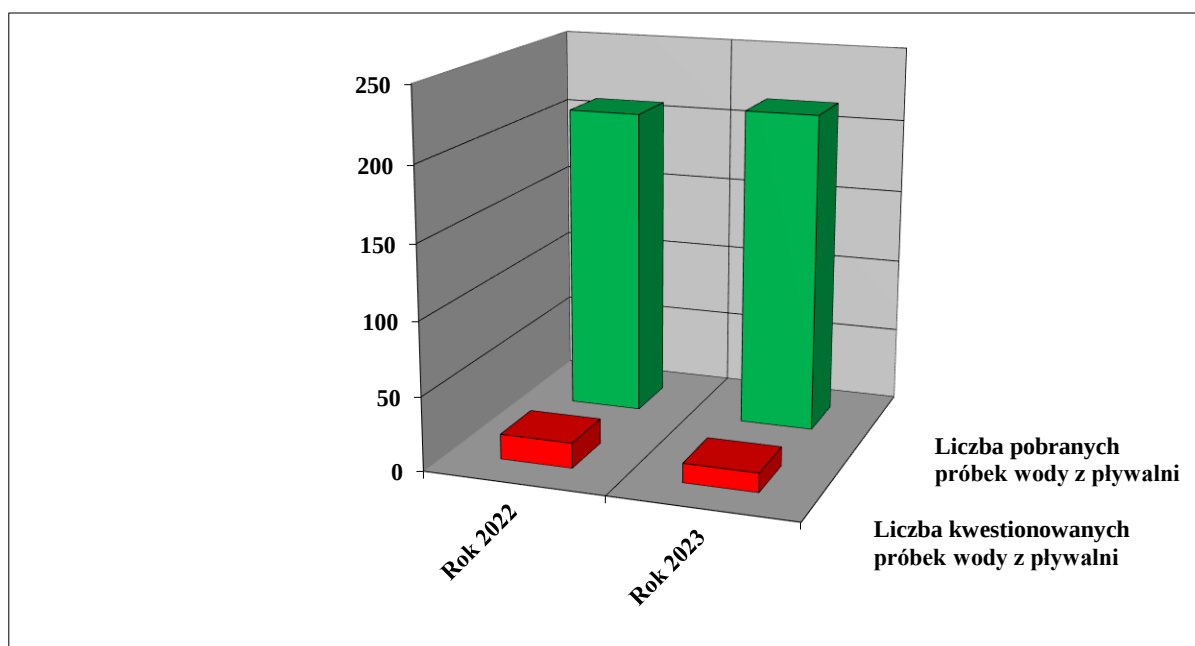
W 2023 roku **skontrolowano wszystkie pływalnie** przeprowadzając 5 kontroli sanitarnych. **Stan sanitarny** obiektów ocenia się jako **dobry**. Wszystkie pomieszczenia utrzymane były czysto. Natryski, przebieralnie, pomieszczenia sanitarno - higieniczne były w dobrym stanie sanitarno - technicznym. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach prowadził nadzór nad jakością wody na pływalniach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230). W ramach **kontroli urzędowej** pobrano **14** próbek wody na pływalniach z niecek basenowych i systemów cyrkulacji oraz **3** próbki wody ciepłej z natrysków na pływalniach. W ramach prowadzonego **nadzoru** nad realizacją harmonogramu badań wody przez zarządzających pływalniami w 2023 roku zarejestrowano **190** wyników badań wody z niecek basenowych i systemów cyrkulacji oraz **9** wyników badań wody ciepłej pobranej z natrysków na pływalniach.

*Zdjęcie: Pływalnia Miejska
ul. Śniadeckiego 11*

W roku 2023 pobrano łącznie **216 próbek** (w roku 2022 – 209) **wody na pływalniach** (kontrola urzędowa i kontrola wewnętrzna). **Nieprawidłowości** stwierdzono w **13 próbkach wody** (w roku 2022 – 17) ze względu na podwyższoną zawartość chloroformu oraz obecność bakterii *Legionella* sp. w wodzie ciepłej w natryskach na pływalni.

W przypadku wystąpienia kwestionowanych parametrów zarządzający podejmował działania naprawcze mające na celu poprawę jakości wody polegające na znacznej wymianie wody w nieckach basenowych, zwiększeniu częstotliwości płukania złóż filtracyjnych oraz zastosowaniu odpowiednich środków poprawiających parametry fizykochemiczne wody. W przypadku występowania podwyższonej liczby bakterii *Legionella* sp. w wodzie ciepłej w natryskach była stosowana dezynfekcja termiczna wewnętrznej instalacji wodnej.

Wykres: Badania jakości wody na pływalniach w latach 2022 – 2023.

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach wydał łącznie **4 decyzje – roczne oceny jakości wody na pływalniach** (które dotyczyły eksploatacji pływalni w roku 2022) w tym **3 decyzje** w których stwierdzono, że eksploatacja pływalni była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni oraz **1 decyzję** dot. pływalni odkrytej na terenie **Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”**, w której wskazano na konieczność podjęcia przez zarządzającego działań mających na celu poprawę parametrów jakości wody, w szczególności w zakresie zmniejszenia zawartość chloroformu w wodzie.

V. Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej to różnorodna i liczna grupa podmiotów służąca zaspokajaniu potrzeb społecznych.

Zdjęcie: Siemianowice Śląskie – Urząd Miasta

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach nadzorował na terenie miasta Siemianowice Śląskie **234 obiekty użyteczności publicznej**, w których w roku 2023 przeprowadzono **144 kontrole**. W efekcie tych działań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach nałożył **1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 200zł**.

Kontrolą objęto:

- hotel i obiekty hotelarskie – skontrolowano 4 spośród 5 ujętych w ewidencji;
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej – skontrolowano 42 spośród 114 ujętych w ewidencji;
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej – skontrolowano 5 spośród 8 ujętych w ewidencji;
- noclegownię, którą skontrolowano w 2023r.;
- ustępy publiczne ogółem – skontrolowano wszystkie spośród 4 ujętych w ewidencji;
- obiekty sportowe – skontrolowano 6 spośród 7 ujętych w ewidencji;

- obiekty kulturalno-widowiskowe – skontrolowano 7 spośród 9 ujętych w ewidencji;
- tereny rekreacyjne – skontrolowano 10 spośród 15 ujętych w ewidencji;
- targowiska – skontrolowano wszystkie spośród 2 ujętych w ewidencji;
- cmentarze – skontrolowano 6 spośród 8 ujętych w ewidencji;
- inne obiekty użyteczności publicznej – skontrolowano 32 spośród 61 ujętych w ewidencji (tj. pływalnie kryte i odkryte, apteki, zakłady pogrzebowe, stacje paliw, administracje, wspólnoty, posesje).

1. Obiekty użyteczności publicznej

Obiekty świadczące usługi hotelarskie

Do omawianej grupy zaliczono hotel VACANZA Diamant, pokoje gościnne i hotele pracownicze. W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan higieniczno-sanitarny i techniczny pokoi mieszkalnych wraz z ich wyposażeniem, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, gospodarczych, ciągów komunikacyjnych, zaopatrzenie w wodę do spożycia, zaopatrzenie i właściwe przechowywanie środków czystości i preparatów dezynfekcyjnych, postępowanie z bielizną, gospodarkę odpadami komunalnymi, odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych oraz dbałość o czystość terenu wokół obiektu.

W oparciu o powyższe kryteria **stan skontrolowanych obiektów oceniono pozytywnie.**

Zdjęcie: Hotel Diamant VACANZA

Strefa „BEAUTY” (zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, odnowy biologicznej) i tatuażu

Podczas kontroli sanitarnych szczególną uwagę zwracano na postępowanie z narzędziami i przyborami jedno i wielorazowego użytku, z uwagi na fakt, że potencjalnie największym zagrożeniem zdrowotnym w tej strefie jest wykonywanie inwazyjnych zabiegów kosmetycznych czy tatuaży. W zakładach stosowano odpowiednie środki dezynfekcyjne do narzędzi, a tam, gdzie wykonywane były zabiegi mogące powodować naruszenie ciągłości tkanki wdrożone były procedury zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Systematycznie zwiększa się liczba zakładów kosmetycznych, w których narzędzia poddawane są sterylizacji w autoklawach, bądź właściciele zawierają umowy z podmiotami leczniczymi na wykonywanie takiej usługi.

Zdjęcie: Salon fryzjerski przy ul. Śląskiej

Stan sanitarny większości zakładów usługowych **oceniono jako dobry.**

W związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z **solarium** kontynuowano kontrole tych obiektów pod kątem udostępniania usług osobom małoletnim, przestrzegania zakazu reklamy lub promocji usług dotyczących udostępniania solarium, umieszczania czytelnych i widocznych informacji o treści „Zakaz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia”.

Zdjęcie: Kabina z łóżkiem opalającym w solarium

W tej grupie obiektów **nie stwierdzono nieprawidłowości** w w/w zakresie, a **stan sanitarny nie budził zastrzeżeń**. Dezynfekcja przeprowadzana była na bieżąco.

Środki transportu

W roku 2023 kontroli poddano **5 samochodów** służących do przewozu zwłok i szczątków wykorzystywanych przez zakłady pogrzebowe. Samochody te są trwale oznakowane i przystosowane do przewozu zwłok. Kabina kierowcy odizolowana jest całkowicie od części załadunkowej, w której nie ma miejsc siedzących. Podłogi są zmywalne, odporne na działanie środków dezynfekcyjnych. Samochody wyposażone są w worki, środki do dezynfekcji rąk oraz odzież ochronną tj. gumowe rękawice, maseczki, kombinezony. Odpady powstałe podczas świadczenia usług transportowych gromadzone są do worków foliowych o kolorze czerwonym, a następnie oddawane do utylizacji.

Skontrolowane samochody utrzymane były w prawidłowym stanie sanitarnym.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W grupie tej znajdują się zakłady o różnym profilu działalności:

- domy pomocy społecznej – placówki zapewniające dzienną lub całodobową opiekę z powodu podeszłego wieku, choroby, niepełnosprawności, świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, pielęgnacyjne, wspomagające i edukacyjne, działające po uzyskaniu zezwolenia na podstawie przepisów o pomocy społecznej,

- placówki zapewniające całodobową opiekę – placówki zapewniające opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, prowadzone w ramach działalności gospodarczej, działające po uzyskaniu zezwolenia na podstawie przepisów o pomocy społecznej,
- inne jednostki pomocy społecznej – domy dziennego pobytu, ośrodki wsparcia.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną czystą i brudną, w gospodarowaniu odpadami medycznymi i komunalnymi oraz utrzymaniu bieżącej czystości obiektów i ich otoczenia. Obiekty przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Stan sanitarny **oceniono jako dobry**.

Zdjęcie: Dom Pomocy Społecznej przy ul. Barbary

Schronisko dla bezdomnych mężczyzn

Pod nadzorem PPIS w Katowicach znajduje się jedno Schronisko dla bezdomnych mężczyzn zlokalizowane przy ul. Sobieskiego 21. Jest to obiekt przystosowany do udzielania pomocy osobom bezdomnym polegającej na udzieleniu schronienia, zapewnieniu posiłku, odzieży, środków higienicznych. Schronisko wyposażone jest w podstawowy sprzęt w pomieszczeniach mieszkalnych oraz sanitarnych. Osoby bezdomne przebywające w obiekcie odpowiadają za utrzymanie czystości w swoich miejscach pobytowych.

Stan sanitarny obiektu przy uwzględnieniu jego specyfiki **był dostateczny**.

Ustępy publiczne

Stan sanitarny skontrolowanych ustępów publicznych oraz toalet ogólnodostępnych zlokalizowanych w centrach handlowych **oceniano jako dobry**. Dezynfekcja urządzeń sanitarnych odbywała się z dostateczną częstotliwością, a postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe. Obiekty wyposażone były w dostateczną ilość środków dezynfekcyjnych, czystościowych i higienicznych.

*Zdjęcie: Toaleta ogólnodostępna
przy ul. 1 Maja*

Obiekty sportowe

*Zdjęcie: Hala sportowa MOSiR
Pszczelnik*

Obiekty sportowe będące w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach to samodzielne, zwarte zespoły urządzeń terenowych lub budynki przeznaczone do celów sportowych np. boiska, hale sportowe, sale gimnastyczne, kluby, kręgielnia, korty tenisowe.

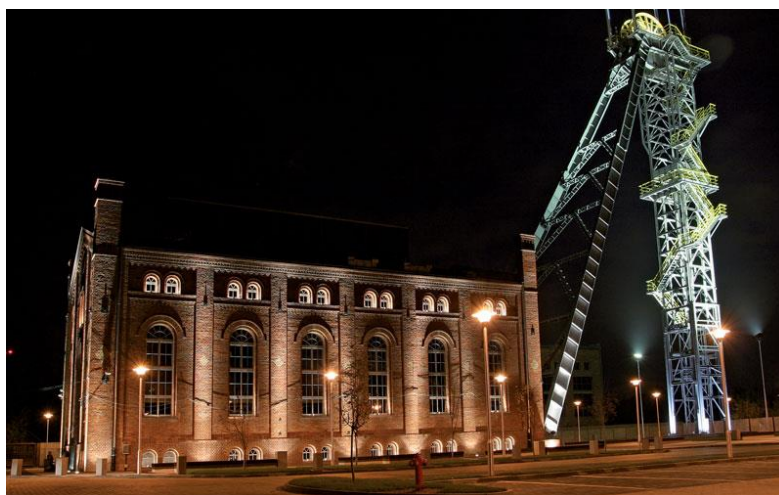
W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń bloku sportowego, prawidłowe przechowywanie sprzętu sportowego, stan sanitarno-higieniczny zaplecza sanitarnego, jego wyposażenie i zaopatrzenie w środki czystości i higieniczne, dostęp do ciepłej, bieżącej wody, gospodarkę odpadami, czystość otoczenia. Biorąc powyższe pod uwagę skontrolowane obiekty **oceniono jako dobre**.

Wyjątek stanowiły:

- **Kompleks Sportowy SIEMION przy ul. Olimpijskiej 2**, gdzie w marcu 2023r. **prolongowano** do dnia **27.09.2023r.** decyzję z 2021r. Następnie w październiku 2023r. wydano kolejną decyzję **prolongującą** do dnia **30.06.2024r.** wykonanie zarządzeń decyzji dot. doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego sufitu i ścian w przejściu prowadzącym na trybuny, boisko oraz do innych pomieszczeń obiektu, a także sufitów w pomieszczeniach szatni i pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w dwóch sektorach obiektu oraz drzwi w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym w sektorze 2A.
- **Śląski Klub Golfowy przy ul. Sowiej 10**, gdzie podczas kontroli stwierdzono brudne urządzenia sanitarne i sprzęt porządkowy, brudne ściany i sufity niektórych pomieszczeń oraz brak dezynfekcji. Za stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne nałożono grzywnę w drodze **mandatu karnego na kwotę 200zł** i wydano doraźne zalecenia, których wykonanie potwierdzono podczas kontroli sprawdzającej.

Obiekty kulturalno-widowiskowe

Obiekty kulturalno-widowiskowe to instytucje kultury prowadzące działalność społeczno-kulturalną. Grupa ta obejmuje muzeum, park tradycji oraz ośrodki kultury, które charakteryzują się dobrym stanem sanitarno-technicznym. Różnego typu aktywności są realizowane na salach, w czytelnich, na świetlicach. W większości obiektów prowadzone są pozaszkolne zajęcia dydaktyczno-kulturalne dla dzieci i młodzieży, ale także osób dorosłych. Skontrolowane obiekty **oceniono jako dobre**. W czasie kontroli stwierdzono wystarczający zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych.

Zdjęcie: Park Tradycji

Tereny rekreacyjne

Tereny rekreacyjne to kompleksy lub zespoły zieleni mające publiczne przeznaczenie, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne i zdrowotne.

Do grupy tej zaliczamy parki, zieleńce, skwery, place zabaw, piaskownice, ścieżki i trasy rowerowe. Terenom rekreacyjnym towarzyszy często infrastruktura sportowa (min. boiska, siłownie na wolnym powietrzu). Skontrolowane tereny rekreacyjne **utrzymane były w prawidłowym stanie sanitarno-higienicznym**. Na bieżąco dokonywany jest przegląd urządzeń zabawowych, wymiana piasku w piaskownicach i na podłożach placów zabaw, przegląd ławek, koszy na śmieci. W wyniku prowadzonego nadzoru stwierdzono, że tereny te są zadbane, zieleni pielęgnowana. Przy piaskownicach ustawione były tabliczki informujące o zakazie wprowadzania psów oraz regulaminy korzystania z placów zabaw, w których także ujęty jest zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

Zdjęcie: Staw Rzęsa

Targowiska

W trakcie kontroli placów targowych oceniano bieżącą czystość targowisk oraz otoczenia, sposób zagospodarowania odpadów komunalnych, stan techniczno-sanitarny oraz wyposażenie toalet dla klientów, a także zaopatrzenie w wodę. Bieżąca czystość była zachowana, gospodarka odpadami prawidłowa, toalety dla klientów utrzymane były czysto. Na części targowisk wydzielono miejsca dla palących, a w regulaminach ujęto zakaz wprowadzania psów. Stan sanitarny targowisk **ocenia się jako dobry**.

Cmentarze

Kontrole cmentarzy dotyczyły utrzymania porządku, właściwego postępowania w zakresie gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych, odpowiedniego stanu punktów poboru wody oraz stanu ogrodzenia terenów cmentarzy. Obiekty zaopatrzone są w tabliczki z regulaminami, w których m.in. zawarta jest informacja o zakazie wprowadzania psów oraz zakazie palenia wyrobów tytoniowych. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-porządkowy **ocenia się jako dobry**.

W roku 2023 wydano **1 decyzję zezwalającą na przeprowadzenie ekshumacji**, którą wykonano pod nadzorem PPIS w Katowicach.

Osoby przeprowadzające ekshumację stosowały środki ochrony osobistej. W trakcie ekshumacji wydobytą z grobu ziemię umieszczano na powierzchni zabezpieczonej nieprzepuszczalną, wytrzymałą matą. Po wydobyciu szczątków, groby dezynfekowano i zasypywano ziemią wydobytą z grobu. Transport szczątków odbywał się środkami transportu przeznaczonymi do przewozu zwłok.

Ponadto na wniosek Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie wydano **16 postanowień w sprawie sprowadzenia do kraju zwłok z zagranicy**.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Do grupy tej należą zakłady pogrzebowe, apteki, stacje paliw. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów **oceniono jako dobry**. Obiekty wyposażone były w dostateczną ilość środków czystościowych, dezynfekcyjnych i higienicznych. Dezynfekcja odbywała się z dostateczną częstotliwością. Postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe. Otoczenie obiektów nie budziło zastrzeżeń.

Imprezy masowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2023r. zaopiniował 1 wniosek organizatora dot. organizacji imprezy masowej pn. „**XXXIX Dni Siemianowic Śląskich**” organizowanej w Parku Tradycji, której przebieg został skontrolowany przez przedstawicieli PPIS w Katowicach. W trakcie tego wydarzenia kontrolowano teren, na którym organizowana była impreza, kabiny sanitarne typu TOI-TOI, stanowiska do mycia rąk, sposób postępowania z odpadami komunalnymi. Podczas kontroli **nie stwierdzono nieprawidłowości**.

2. Gospodarka odpadami komunalnymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2023 roku kontynuował nadzór nad gospodarką odpadami komunalnymi na terenie miasta. W trakcie kontroli zwracano uwagę na zagospodarowanie odpadów komunalnych i zachowanie ciągłości ich odbioru. Podczas kontroli **nie stwierdzono nieprawidłowości**. Odpady pochodzące z gospodarstw domowych gromadzone były do pojemników i kontenerów przeznaczonych na ten cel, usytuowanych w wydzielonych miejscach na utwardzonych podłożach. W miejscach składowania odpadów ustawione były również pojemniki przeznaczone na papier, szkło, metal i plastik oraz odpady BIO.

Odpady komunalne z terenu miasta odbierane były w sposób zorganizowany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. Siemianowice Śląskie ul. Śmiłowskiego 15, na podstawie zawartych umów i zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Zdjęcie: miejsce składowania odpadów na osiedlu mieszkalnym przy ul. Sikorskiego

W mieście wciąż stwierdza się **występowanie dzikich wysypisk**, które są nie tylko problemem estetycznym, ale mogą także stanowić zagrożenie dla mieszkańców.

W związku z tym w 2023 roku dokonano wizji objazdowej terenu miasta Siemianowice Śląskie, w której wzięli udział przedstawiciel Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie oraz przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. Podczas wizji dzikie wysypiska śmieci stwierdzono za garażami, przy ogródkach działkowych w miejscach uczęszczanych przez mieszkańców, jak również w miejscach poza centrum miasta. O wynikach wizji objazdowej miasta został poinformowany Urząd Miasta Siemianowice Śląskie w celu podjęcia działań zmierzających do przywrócenia właściwego stanu sanitarno-porządkowego miasta.

3.Akcje deratyzacyjne

W ramach wiosennej i jesiennej akcji odszczurzania na terenie miasta Siemianowice Śląskie, **skontrolowano ogółem 108 obiektów** (w tym posesje i zakłady opieki zdrowotnej). Za przeprowadzenie akcji odpowiedzialne były administracje, właściciele i zarządcy nieruchomości, którzy zlecali wykonanie prac gospodarzom lub specjalistycznym firmom DDD.

Skontrolowane posesje **były prawidłowo przygotowane do akcji odszczurzania**. Ganki piwniczne, strychy oraz tereny wokół posesji były uporządkowane. Drzwi wejściowe do piwnic oraz miejsca wyłożenia trutek przeciw gryzoniom oznakowano kartkami informującymi o wyłożonych trutkach. Trutkę przeciw gryzoniom wykładano na papierowych tackach jednorazowego użytku lub w profesjonalnych, papierowych torebkach z widoczną nazwą preparatu.

VI. Stan sanitarny placówek oświatowo – wychowawczych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2023 roku prowadził **bieżący nadzór sanitarny** nad przestrzeganiem przepisów higienicznych i zdrowotnych w środowisku dziecięco-młodzieżowym w **75 stałych obiektach nauczania i wychowania**. Placówki objęte stałym nadzorem to przede wszystkim szkoły wszystkich typów i stopni, a także żłobki, przedszkola, placówki pracy pozaszkolnej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki z pobytem dziennym i całodobowym. Ponadto nadzorem objęto **20 turnusów placówek sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży**.

W 2023 roku **przeprowadzono łącznie 60 kontroli** sanitarnych, w tym 56 w placówkach szkolno – wychowawczych, tj. 7 w żłobkach, 22 w przedszkolach, 23 w szkołach różnego typu, 2 w placówce wsparcia dziennego, 2 w placówkach wychowania pozaszkolnego oraz 4 kontrole w placówkach sezonowych. W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach wpłynął **1 wniosek dotyczący wydania opinii** sanitarnej o zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w niepublicznym punkcie przedszkolnym. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony.

Bieżący nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi prowadzony był ze zwróceniem szczególnej uwagi na sposób zapewnienia higienicznych warunków do nauki i wypoczynku oraz bezpieczeństwa przebywania na ich terenie.

Placówki nauczania i wychowania nadzorowano w zakresie:

- stanu sanitarno-technicznego budynków i pomieszczeń w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dzieci i młodzieży;
- oceny higienicznego procesu nauczania, tj.: dostosowania mebli do zasad ergonomii, obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, zapewnienia właściwego mikroklimatu;
- stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach chemicznych m.in. prawidłowego przechowywania, oznakowania i etykietowania opakowań oraz dostępu uczniów i nauczycieli do informacji zawartych w kartach charakterystyki;
- oceny warunków oraz sposobu sprawowania opieki zdrowotnej nad uczniami w gabinetach profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w szkołach;
- oceny warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież;
- oceny form dożywiania dzieci w szkołach;

- oceny posiadania przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy;
- oceny warunków sanitarnych zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży;
- przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Wszystkie skontrolowane placówki funkcjonowały w budynkach przystosowanych do tego celu. Zapewniono prawidłowe warunki higieniczno-sanitarne zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia. Zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej wody przy umywalkach, mydła w płynie w dozownikach, elektrycznych suszarek do suszenia rąk bądź papierowych ręczników, papieru toaletowego w kabinach ustępowych lub w ich obrębie. Tereny wokół placówek były ogrodzone, posesje utrzymane czysto.

W ramach *nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży* w 2023 roku PPIS w Katowicach nadzorował **20 szkół** różnego typu. **Skontrolowano 15 szkół** przeprowadzając w nich **23 kontrole** sanitarne. W wyniku stwierdzenia naruszeń PPIS w Katowicach w 2023 r. **wydał 1 decyzję zarządzającą**. W pozostałych placówkach stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Wychowanie fizyczne w szkole przyczynia się do podnoszenia sprawności i zachowania zdrowia, ale również kształtuje podejście ucznia do aktywności fizycznej w całym jego życiu.

W **12** placówkach sprawdzono **warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego** – wszystkie placówki posiadały wystarczające warunki do prowadzenia zajęć, i w większości posiadały certyfikowane urządzenia i sprzęt sportowy.

Opieka medyczna w szkołach

Szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z opieki pielęgniarki lub higienistki w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W skontrolowanych placówkach funkcjonowały samodzielne gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (do własnej dyspozycji). Pomieszczenia gabinetów utrzymane były we właściwym stanie sanitarnym. Żadna placówka nie posiadała gabinetu stomatologicznego na terenie szkoły, **opiekę stomatologiczną** poza terenem szkoły zapewniono dla **7** placówek.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W roku 2023 prowadzono nadzór nad sytuacją w zakresie posiadania przez szkoły substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach.

W **5 skontrolowanych placówkach** stwierdzono posiadanie przez nie substancji chemicznych i ich mieszanin. Skontrolowane pracownie posiadały aktualne spisy substancji chemicznych i ich mieszanin, karty charakterystyki, a substancje chemiczne i ich mieszaniny były prawidłowo oznakowane i właściwie przechowywane.

Zapewnienie uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych placówkach* szkoła powinna zapewnić uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych na terenie placówki.

W 2023 roku **wymóg ten został spełniony we wszystkich skontrolowanych** w tym zakresie szkołach.

Zagęszczenie i mikroklimat w pomieszczeniach lekcyjnych

W 2023 r. we wszystkich skontrolowanych placówkach zagęszczenie w salach lekcyjnych utrzymywało się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych. Uczniowie w pomieszczeniach sal lekcyjnych mieli zapewnioną właściwą temperaturę, sprawnie działającą wentylację potwierdzoną corocznymi kontrolami, możliwość bezpośredniego wietrzenia pomieszczeń oraz tam gdzie zachodziła konieczność zabezpieczenie okien przed nadmiernym nasłonecznieniem. W szkołach funkcjonowały świetlice prowadzące działalność opiekuńczo – wychowawczą w godzinach dostosowanych do potrzeb uczniów i ich rodziców/opiekunów prawnych.

Dostosowanie mebli do zasad ergonomii

Jednym z zadań w zakresie wychowania zdrowotnego jest kształtowanie u dzieci przedszkolnych i szkolnych prawidłowej postawy ciała. Podczas **oceny mebli** w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci i uczniów, oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatu. Większość skontrolowanych placówek posiadała meble zgodne z Polska Normą.

ROZMIAR STOŁU I KRZESŁA NR	KOLOR	WYSOKOŚĆ SIEDZISKA	WYSOKOŚĆ PULPITU	WZROST DZIECI (bez butów)
0	BIAŁY	210	400	od 800 do 950
I	POMARAŃCZOWY	260	460	od 930 do 1160
II	FIOLETOWY	310	530	od 1080 do 1210
III	ŻÓŁTY	350	590	od 1190 do 1420
IV	CZERWONY	380	640	od 1330 do 1590
V	ZIELONY	430	710	od 1480 do 1765
VI	NIEBIESKI	460	760	od 1590 do 1880
VII	BRAZOWY	510	820	od 1740 do 2070

Wymagania dotyczące mebli szkolnych wg PN - EN 1729 - 1 : 2007

W tym zakresie **dokonano oceny** dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii w **5 placówkach przedszkolnych oraz 5 szkołach podstawowych**. Ogółem oceniono dostosowanie stolików i krzeseł do wzrostu dzieci w **16 oddziałach przedszkolnych** (oceniono 248 stanowisk) oraz w **17 oddziałach szkół podstawowych** (oceniono 330 stanowisk). **Nieprawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych stwierdzono w 1 oddziale** przy 9 stanowiskach pracy uczniów w Publicznej Szkole Podstawowej Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej przy ul. 1-go Maja 1, gdzie wydano zalecenia pokontrolne, które wykonano w całości.

Ocena stanowisk pracy w pozostałych oddziałach wykazała prawidłowe zestawienie mebli edukacyjnych. Meble posiadały stosowne certyfikaty oraz oznakowane były kolorami lub numerami, zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie.

Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów

W 2023 roku pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili **ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 13 oddziałach 2 placówkach szkolnych**. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącymi tornistrów/plecaków szkolnych ich waga nie powinna przekraczać od 10% do 15% masy ciała ucznia. Po przeanalizowaniu wyników pomiarów stwierdzono, że **na 254 uczniów objętych badaniami 53 z nich nosiło zbyt ciężkie tornistry/plecaki tj. powyżej 15% masy ciała ucznia**. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w powyższym zakresie do dyrektorów placówek wystosowano wystąpienia o wdrożenie działań naprawczych, w tym przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

Żywnienie w placówkach oświatowo-wychowawczych

Placówki oświatowe powinny zapewnić dzieciom i młodzieży prawidłowe żywienie z uwagi na fakt, że jest ono jednym z najważniejszych czynników wpływających na rozwój człowieka i utrzymanie przez niego dobrego stanu zdrowia. W okresie wzrostu i rozwoju organizmu wpływa nie tylko na samopoczucie, stan zdrowia, funkcje poznawcze, lecz także pomaga chronić organizm przed wieloma poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi w późniejszych etapach życia.

W ewidencji PPIS w Katowicach figurowało **12 bloków żywieniowych w szkołach**, w tym 4 stołówki działały w oparciu o catering. Ogółem przeprowadzono w nich **10 kontroli**. **Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.**

PPIS w Katowicach nadzorował **26 kuchni przedszkolnych**, w tym 11 działających w oparciu o catering. Przeprowadzono w nich **20 kontroli** sanitarnych, **stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.**

W działających **7 żłobkach**, w tym 5 funkcjonujących w oparciu o catering przeprowadzono **6 kontroli** sanitarnych - **nie stwierdzono nieprawidłowości.**

W 1 żłobku laboratoryjnie oceniono 1 posiłek. Próby nie kwestionowano.

Wszawica

Niepokojącym zjawiskiem pozostają niewątpliwie problemy o charakterze higienicznym, związane ze stwierdzonymi przypadkami **wszawicy**. Są to problemy delikatne, a skuteczność działań w dużej mierze zależy od odpowiedzialności rodziców i ich chęci współpracy z placówkami. Podczas kontroli zwracano uwagę na działania placówek oświatowych w zakresie profilaktyki wszawicy oraz prowadzono działania informacyjno-edukacyjne. Ponadto do przedszkoli oraz szkół różnego typu przesłano drogą elektroniczną pismo z informacją o zamieszczeniu materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki wszawicy na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Katowicach.

Stan sanitarny i techniczny

Kontrole sanitarne potwierdziły **dobry stan sanitarny i techniczny większości placówek oświatowo – wychowawczych** w mieście. W wyniku stwierdzenia naruszeń PPIS w Katowicach w 2023 r. **wydał 1 decyzję** zarządzającą. Dotyczyło to:

- **Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących MERITUM**, ul. Katowicka 1, gdzie stwierdzono: brudny sufit i ściany, ubytki i pęknięcia farby na ścianach i suficie oraz zacieki na ścianach w szatni dla uczniów przy sali gimnastycznej, ubytki i pęknięcia płytek ściennych, zniszczoną podłogę, stolarkę drzwiową kabiny ustępowej w natryskowni dla uczniów, zniszczoną wykładzinę w pomieszczeniu na sprzęt sportowy przy sali gimnastycznej, ubytki i pęknięcia farby na ścianach i suficie, zacieki na ścianie i suficie, zniszczone płytki podłogowe PCV w magazynie na sprzęt sportowy i turystyczny przy sali gimnastycznej, ubytki i pęknięcia płytek ściennych w pomieszczeniu sanitarnym dla nauczycieli wychowania fizycznego przy sali gimnastycznej.

Wyegzekwowano wykonanie zarządzeń 1 decyzji wydanej w 2022r.

Dotyczyło to:

- **Publicznej Szkoły Podstawowej Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej** przy ul. 1 Maja 1, gdzie odmalowano ściany i sufit klatki schodowej, korytarza na parterze i I piętrze budynku, przeprowadzono remont posadzki korytarza na parterze i I piętrze budynku oraz przeprowadzono remont chodnika przed wejściem głównym do budynku.

Placówki wypoczynku zimowego i letniego zorganizowanego w obiektach stałych w miejscu zamieszkania

W minionym roku w elektronicznej bazie wypoczynku zostało zgłoszonych **20 turnusów wypoczynku**, w tym 13 turnusów wypoczynku letniego i 7 turnusów wypoczynku zimowego. W trakcie trwającego wypoczynku letniego skontrolowano 5 turnusów, na których przebywało 134 uczestników. Natomiast podczas trwającego wypoczynku zimowego skontrolowano 1 turnus, z którego skorzystało 19 uczestników. **Nie stwierdzono nieprawidłowości.** Wszystkich organizatorów wypoczynku letniego i zimowego poinformowano drogą elektroniczną o konkursach: na najlepiej zorganizowany wypoczynek letni w miejscu zamieszkania - Lato 2023 „Wakacje: Bezpiecznie, Zdrowo i Zabawnie” oraz - Zima 2023 „Ferie: Bezpiecznie, Zdrowo i Zabawnie”. Przeprowadzono dystrybucję plakatu „Bezpieczne Ferie Zimowe” w wersji elektronicznej i papierowej. Wypoczynek w miejscu zamieszkania zorganizowany był w placówkach pracy pozaszkolnej (np. domy kultury, kluby sportowe). Dla uczestników organizowano zajęcia w formie warsztatów, gier, zabaw, konkursów, zwiedzania wystaw i wycieczek poza miasto.

VII. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

1. Stan sanitarno-higieniczny zakładów pracy

Nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

PPIS w Katowicach na terenie miasta obejmuje takim nadzorem ogółem **345 obiektów**. W 2023 roku **skontrolowano 76** zakładów pracy, przeprowadzając **111 kontroli**. Wydano **22 decyzje administracyjne**.

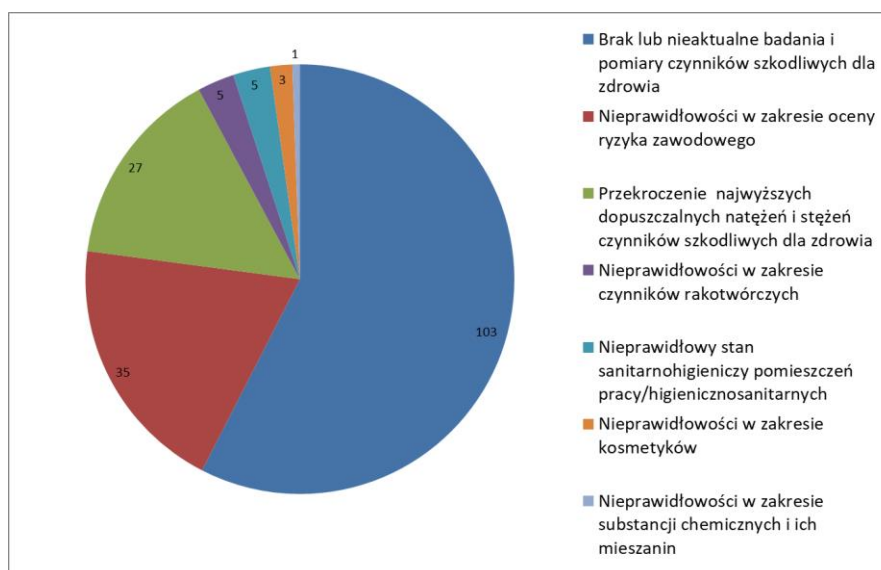
W 2023 roku szczególną uwagę zwracano na narażenie zawodowe pracowników zatrudnionych w zakładach, gdzie występują procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Warunki pracy

Pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy. Jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników, poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami środowiska pracy oraz stanem sanitarnym w zakładach, zostały wydane **22 decyzje administracyjne**.

W wyniku podjętych działań w **7 zakładach** pracy stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu i drgań mechanicznych działających na organizm człowieka przez kończyny górne, najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) pyłów mąki, drewna, pyłów niesklasyfikowanych ze względu na toksyczność, co skutkowało wydaniem decyzji przez PPIS w Katowicach.

Szczegółowy opis nieprawidłowości – zarządzeń ujętych w decyzjach obrazuje poniższy wykres.

Wykaz nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli w 2023 roku w Siemianowicach Śląskich.

Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Prowadzony nadzór dotyczył przestrzegania obowiązków wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

Nadzorem bieżącym objętych było **28 zakładów** pracy, w których w środowisku pracy występowały substancje, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, z czego **kontroli poddano 16 zakładów**. W ramach realizacji zadania dotyczącego narażenia pracowników zatrudnionych w zakładach gdzie występują procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przeprowadzono kontrole w **10 zakładach**. W trakcie kontroli w **3 zakładach** stwierdzono brak szkoleń pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia, wynikającego z narażenia na substancje chemiczne, ich mieszaniny o działaniu rakotwórczym lub mutagennym i brak przekazania Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu *Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym*. PPIS w Katowicach wydał decyzje administracyjne.

Na terenie Siemianowic Śląskich nadzorowano również **prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest**, ze względu na jego szkodliwe działanie na organizm człowieka. W 2023 roku po wniesieniu **3 zgłoszeń** rozpoczęcia prac, związanych ze sposobem i warunkami bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest, przeprowadzono **3 kontrole sanitarne** na placach budowy, które nie wykazały nieprawidłowości.

W 2023 roku stwierdzono **1 przypadek choroby zawodowej** – nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej, gdzie jako czynnik przyczynowy wskazano pyły azbestu.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W 2023 roku w ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono kontrole w **44 zakładach pracy**, stwierdzając **nieprawidłowości w 1** z nich. Odnotowano nieprawidłowo sporządzoną kartę charakterystyki wprowadzanej do obrotu mieszaniny klasyfikowanej jako stwarzającą zagrożenie. PPIS w Katowicach **wydał decyzję administracyjną**.

Produkty biobójcze

W 2023 roku prowadzono nadzór nad przestrzeganiem obowiązków, dotyczących wprowadzania do obrotu, udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych w działalności zawodowej. Produkty biobójcze to produkty do zwalczania organizmów szkodliwych dla zdrowia ludzi lub zwierząt. Jednocześnie mogą one stanowić ryzyko dla ludzi, zwierząt i środowiska.

Przeprowadzono kontrole w **23 zakładach**, które nie wykazały nieprawidłowości.

Czynniki biologiczne

W zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych **czynników biologicznych** oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki, przestrzegania przez pracodawców wymogów obowiązującego przepisu prawa przeprowadzono kontrole w **23 zakładach**, które nie wykazały nieprawidłowości.

Produkty kosmetyczne

W 2023 roku w ramach nadzoru nad przestrzeganiem obowiązków dotyczących wytwarzania, wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych przeprowadzono kontrole w **4 zakładach**, stwierdzając **nieprawidłowości w 1** z nich. Odnotowano nieprawidłowe oznakowanie opakowań produktów kosmetycznych wprowadzanych do obrotu.

PPIS w Katowicach **wydał decyzję administracyjną**.

2. Choroby zawodowe

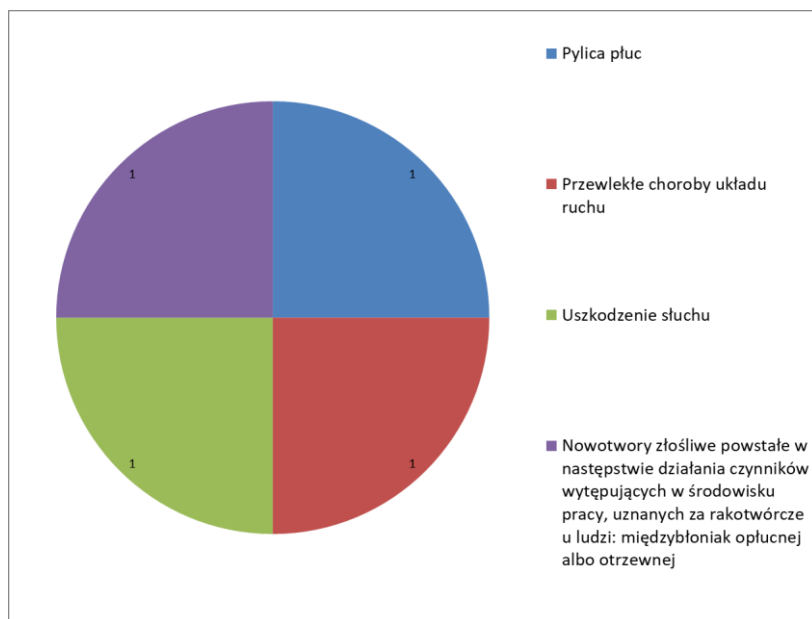
W każdym zakładzie w zależności od charakteru pracy, produkcji czy technologii mogą występować zagrożenia związane z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, będące przyczynami chorób zawodowych wśród pracowników.

PPIS w Katowicach realizując zadania, dotyczące nadzoru nad warunkami pracy prowadził postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych i wydawał imienne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, bądź o braku podstaw do jej stwierdzenia. Do celów diagnostyczno-orzecznich w sprawie pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, sporządzane były oceny narażenia zawodowego, uwzględniające informacje dotyczące przebiegu zatrudnienia i narażenia na czynnik szkodliwy dla zdrowia, który mógł być przyczyną choroby zawodowej.

W 2023 roku **stwierdzono 4 przypadki chorób zawodowych**, a w 3 przypadkach wydano decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

L.p.	Choroba	Ilość stwierdzonych przypadków
1.	Pylica płuc	1
2.	Przewlekłe choroby układu ruchu	1
3.	Uszkodzenie słuchu	1
4.	Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej	1
	RAZEM	4

Dane o ilości i rodzaju stwierdzonych chorób zawodowych w 2023 r.

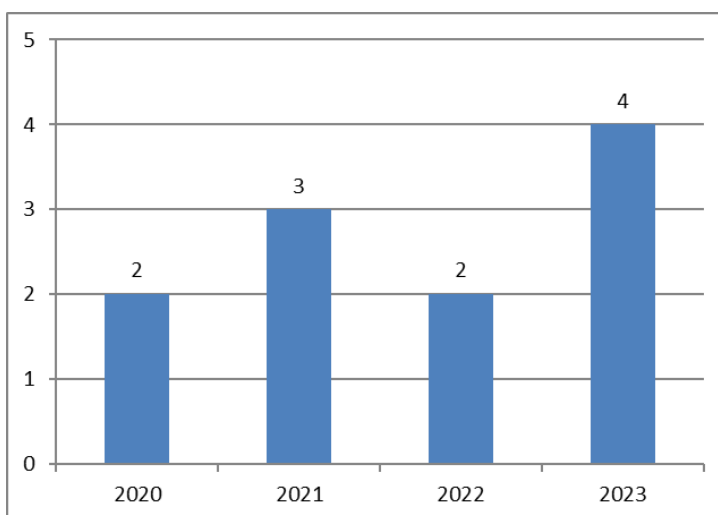
Analiza stwierdzonych chorób zawodowych w Siemianowicach Śląskich w 2023 roku

Lp.	Choroba zawodowa	2020	2021	2022	2023
1.	Pylica płuc	2	3	0	1
2.	Przewlekłe choroby narządu ruchu	0	0	0	1
3.	Nowotwory złośliwe	0	0	0	1
4.	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego	0	0	0	0
5.	Przewlekłe choroby narządu głosu	0	0	2	0
6.	Uszkodzenie słuchu	0	0	0	1
	RAZEM	2	3	2	4

Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2020-2023 w zakładach pracy.

W omawianym okresie najliczniej stwierdzaną chorobą zawodową była pylica płuc. W większości przypadków choroba ta dotyczyła pracowników górnictwa, gdzie jako czynnik przyczynowy wskazano pyły węgla kamiennego zawierające wolną krystaliczną krzemionkę. Pylica płuc jest chorobą, która ujawnia się po okresie narażenia zawodowego liczonym w latach. Powodem jest również długi, około 10-letni okres ujawniania się choroby. Należy zaznaczyć, że pylica płuc jest skutkiem braku odpowiednich warunków pracy w latach wcześniejszych.

W okresie 2020 - 2023 w zakładach pracy na terenie Siemianowic Śląskich stwierdzono łącznie 11 przypadków chorób zawodowych.

Analiza zapadalności na choroby zawodowe w Siemianowicach Śląskich w latach 2020 – 2023.

VIII. Interwencje mieszkańców miasta

W roku 2023 mieszkańcy Siemianowic Śląskich wnieśli **ogółem 49 interwencji** (w 2022 roku – 55).

Kontrole sanitarne potwierdziły **zasadność 26 interwencji** (53 %). Wnioski zostały rozpatrzone bez zbędnej zwłoki, zaś wnioskodawcy zostali poinformowani o sposobie ich załatwienia z jednoczesnym wyjaśnieniem okoliczności związanych z zagadnieniami poruszonymi we wnioskach oraz wskazaniem o ustaleniach dotyczących stanu faktycznego, potrzebie i możliwości podjęcia określonych działań. W przypadku potwierdzenia łamania przepisów sanitarnych wszczynano postępowanie administracyjne w celu przywrócenie właściwego stanu sanitarnego. Winnych zaniedbań karano grzywną w drodze mandatu karnego.

Interwencje, których załatwienie nie leżało w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazane zostały organom właściwym do ich załatwienia min. do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

W roku 2023 w zakresie **naruszenia stanu sanitarno – porządkowego obiektów użyteczności publicznej interweniowano 20 razy** (w 2022 roku - 32), z czego **16 wniosków uznano za zasadne** (80%).

Zgłaszane interwencje dotyczyły uciążliwych lokatorów, bytowania gryzoni, gołębi i insektów, zawilgocenia mieszkań, złej jakości wody przeznaczonej do picia, uciążliwych zapachów.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- 2 lokali mieszkalnych, gdzie podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń. W mieszkaniach i na klatce schodowej wyczuwalny był nieprzyjemny zapach. W związku z tym PPIS w Katowicach wydał **2 decyzje administracyjne oraz 2 postanowienia o nałożeniu grzywny** celem przymuszenia do wykonania zrządeń decyzji.
- lokali mieszkalnych, w których stwierdzono zawilgocenie ścian i sufitów. Wnioskodawcy otrzymali pisemne potwierdzenie stanu faktycznego, z powiadomieniem administracji, a w przypadku stwierdzenia braku wentylacji, sprawę przekazywano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.
- posesji, gdzie stwierdzono teren zanieczyszczony odchodami gołębi. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego**. Ponadto wydano zalecenia doraźne, których wykonanie potwierdziła kontrola sprawdzająca.
- posesji, w których stwierdzono bytowanie gryzoni. W związku z powyższym właściciele nieruchomości zlecieli profesjonalnym firmom DDD wykonanie zabiegów deratyzacji.

W roku 2023 odnotowano **2 interwencje dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia** zgłoszone przez mieszkańców ulic Kolejowej i Pocztovej. Interwencje dotyczyły nieodpowiedniego zapachu wody oraz nieakceptowalnej barwy i mętności wody. Wykonane **badania laboratoryjne jakości wody nie wykazały przekroczeń** w zakresie badanych parametrów.

W 2023 roku w sprawach nieprawidłowości zaobserwowanych w **obiekтах produkcji i obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego wniesiono 25 interwencji** (w 2022 roku – 17), z czego **8 (32%) było zasadnych**. W toku prowadzonych postępowań administracyjnych **nałożono 6 grzywien w drodze mandatu karnego, wydano 1 decyzję terminową nakazującą poprawę i usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości**.

Kwestionowano m.in.:

- oferowanie środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości,
- oferowanie do sprzedaży i konsumpcji środków spożywczych, w tym posiłków o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń,
- obecność zanieczyszczeń biologicznych w środkach spożywczych,
- obecność gryzoni w obiekcie.

W związku z interwencjami, **do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbę** ryżu w kierunku zanieczyszczeń biologicznych – **próby nie kwestionowano.**

W minionym roku rozpatrzono **1 wniosek** (w 2022 roku – 1), **dotyczący zaobserwowanych nieprawidłowości w trakcie udzielanych świadczeń zdrowotnych w podmiocie leczniczym.** W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych **potwierdzono zasadność zgłoszonych** zarzutów w zakresie nieprzestrzegania obowiązku stosowania maseczek w ambulatorium. W związku z powyższym wydano doraźne zalecenia w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Nieprawidłowości natury sanitarnej w **placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie miasta w 2023 roku opisano w 2 interwencjach** (w 2022 roku – 2), w tym **1 (50%) była uzasadniona.**

Dotyczyła ona: występowania wśród dzieci przedszkolnych bólów brzucha, wymiotów, biegunek najprawdopodobniej po balu karnawałowym zorganizowanym dla dzieci w Przedszkolu Nr 7 przy ul. Niepodległości 49. W wyniku przeprowadzonego postępowania ustalono brak powiązania występowania objawów nieżytu żołądkowo-jelitowego u kilkorga dzieci i 3 osób personelu z uczestnictwem w balu. Najprawdopodobniej przyczyną nieżytów było wirusowe zakażenie jelitowe. Zalecono wzmożenie reżimu sanitarnego.

W odniesieniu do siemianowickich **zakładów pracy w roku 2023 wpłynął 1 wniosek** (w 2022 roku – 3) **z prośbą o interwencję.**

Interwenujący podniósł nieprawidłowości związane z zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest podczas prac jego usuwania z budynku mieszkalnego. Przeprowadzona **kontrola nie potwierdziła zarzutów** ujętych w interwencji.

IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

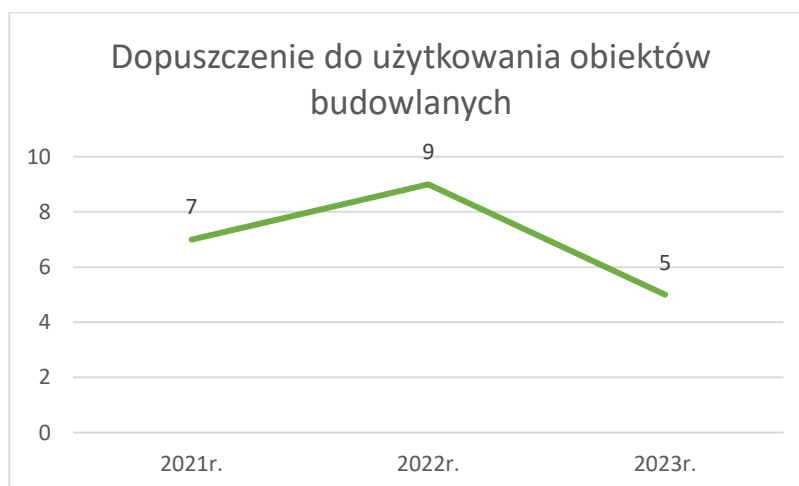
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny spełnia w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej specyficzną rolę, mając za zadanie prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym zmierzających do zapobiegania możliwości powstania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego. Działania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, sporządzania dokumentacji projektowej nowych, adaptowanych i modernizowanych obiektów, w których pracować i przebywać będą ludzie oraz na etapie budowy i dopuszczania do użytku tych obiektów, a realizowane są między innymi poprzez:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko,
- wydawanie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenie zakresu raportu dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- dokonywanie kontroli obiektów w trakcie budowy, przebudowy lub rozbudowy pod względem zgodności ich realizacji z zatwierdzoną dokumentacją,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

1. W 2023 roku PPIS w Katowicach wydał 5 opinii sanitarnych odnośnie dopuszczenia do użytkowania obiektów nowowybudowanych lub adaptowanych.

Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowowybudowany obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarnohigienicznego, tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza i temperatury, właściwego oświetlenia, poziomu hałasu zgodnego z obowiązującymi przepisami, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

W czasie czynności kontrolnych sprawdzano zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym oraz zapoznawano się z przedstawianymi dokumentami i sprawozdaniami z pomiarów, badań, sprawdzeń, które wykonano w celu potwierdzenia założeń projektowych oraz spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych odpowiednio do zakresu tych dokumentów.

Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych w latach 2021-2023

W roku 2023 dokonano odbiorów:

- zakładu Adient Seating Polska Poland Sp. z o.o. przy ul. Krupanka 95;
- lokalu usługowego (sklep Żabka) przy ul. Parkowej 12;
- zakładu produkcyjnego (budynek nr 1 w osiach 1-5/A-K) przy ul. Innowacyjnej 20;
- bloku operacyjnego wraz z centralną sterylizatornią w Szpitalu Miejskim przy ul. 1-go Maja 9;
- budynku handlowo-usługowego (nadbudowa i przebudowa) przy ul. Plebiscytowej 3.

Podczas czynności kontrolnych obiektów w celu dopuszczenia ich do użytkowania zwracano uwagę na zastosowanie materiałów dopuszczonych do stosowania w budownictwie i posiadających aktualne atesty higieniczne.

Nie zdarzyły się przypadki wykonania obiektów niezgodnie z dokumentacją projektową, często jednak - podobnie jak w latach ubiegłych - inwestorzy nie byli w stanie przedłożyć podczas kontroli niezbędnych dokumentów, tj. opinii z przeglądu urządzeń kominowych bądź pomiarów skuteczności wentylacji, sprawozdania z badania wody czy protokołu skuteczności ochrony przeciwporażeniowej, stąd wydane opinie sanitarne zawierały stosowne zalecenia.

Zdarzały się również sytuacje, w których wniosek dotyczący zamiaru przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego był przez inwestora wycofywany, gdy przebieg kontroli wskazywał na konieczność wydania decyzji stwierdzającej niezgodność wykonania obiektu z projektem budowlanym oznaczającej sprzeciw wobec zamiaru przystąpienia do jego użytkowania.

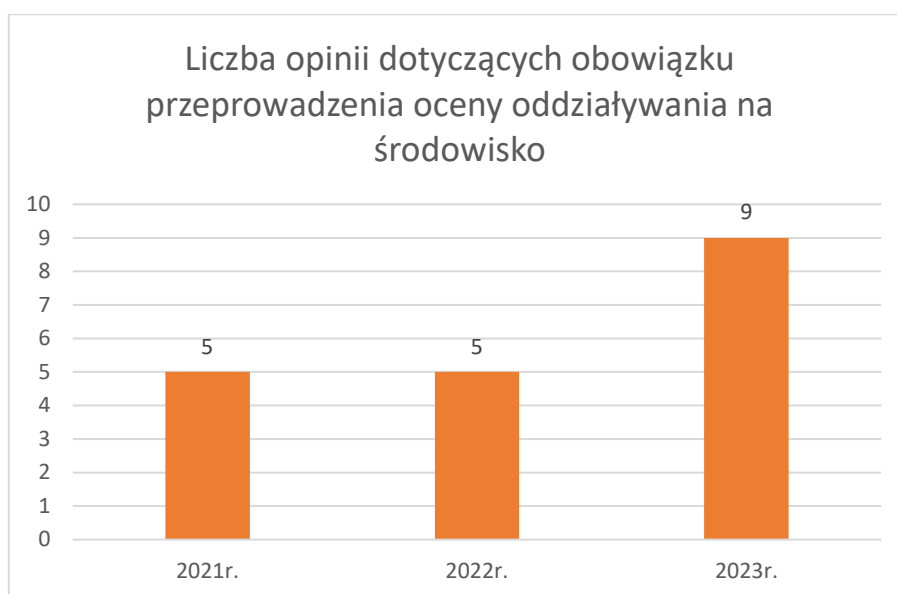
Zakład produkcyjny (budynek nr 1 w osiach 1-5/A-K) przy ul. Innowacyjnej 20 (źródło: zdjęcia inwestora)

2. W ubiegłym roku PPIS w Katowicach wydał 9 opinii odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Do ciekawszych można zaliczyć:

- etapową budowę obiektów produkcyjnych wraz z częściami socjalno-biurowymi i magazynowymi i towarzyszącą infrastrukturą przy ul. Bytomskiej;
- budowę zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami i parkingami podziemnymi, parkingiem wielostanowiskowym dwupoziomowym wraz z zagospodarowaniem terenu oraz infrastrukturą drogową i techniczną przy ul. ks. Jana Kapicy;

- uruchomienie punktu skupu odpadów innych niż niebezpieczne przy ul. Obwodowej;
- realizację punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne w ilości powyżej 3000 Mg rocznie przy ul. Wyzwolenia (dz. nr 877/306);
- rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków zakładu Adient Seating Poland Sp. z o.o. przy ul. Krupanka 93.

Liczba opinii dotyczących obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w latach 2021-2023

3. W 2023 roku PPIS w Katowicach wydał 2 opinie dotyczące warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

Dotyczyły one:

- modernizacji instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów przy ul. Srokowieckiej,
- budowy hali walcowni przy ul. Stalmacha.

Mając na uwadze ochronę środowiska oraz zdrowia ludzi przy uzgodnieniu szczególną uwagę zwracano na:

- zastosowanie rozwiązań zabezpieczających cieki wodne przed ich zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi, substancjami wypłukiwanymi z materiałów stosowanych do budowy oraz wyciekami z maszyn i pojazdów budowlanych;
- prawidłowe gromadzenie, usuwanie i unieszkodliwienie odpadów;
- ochronę przed nadmiernym hałasem poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych.

4. W 2023 roku PPIS w Katowicach wydał 6 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Plany te stanowią podstawę do późniejszego ustalania przez właściwe organy warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a także lokalizowania inwestycji celu publicznego.

Uzgodnienia dotyczyły m.in.:

- obszaru w rejonie ulic Parkowej, Obwodowej, Cmentarnej, Jana Kilińskiego, Powstańców, Dworcowej, Bohaterów Westerplatte oraz Michałkowickiej;
- obszaru przy ul. Zwycięstwa;
- dzielnicy Bytków wraz z osiedlem Juliana Tuwima;
- obszaru dzielnicy Bańgów.

Uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w latach 2021-2023

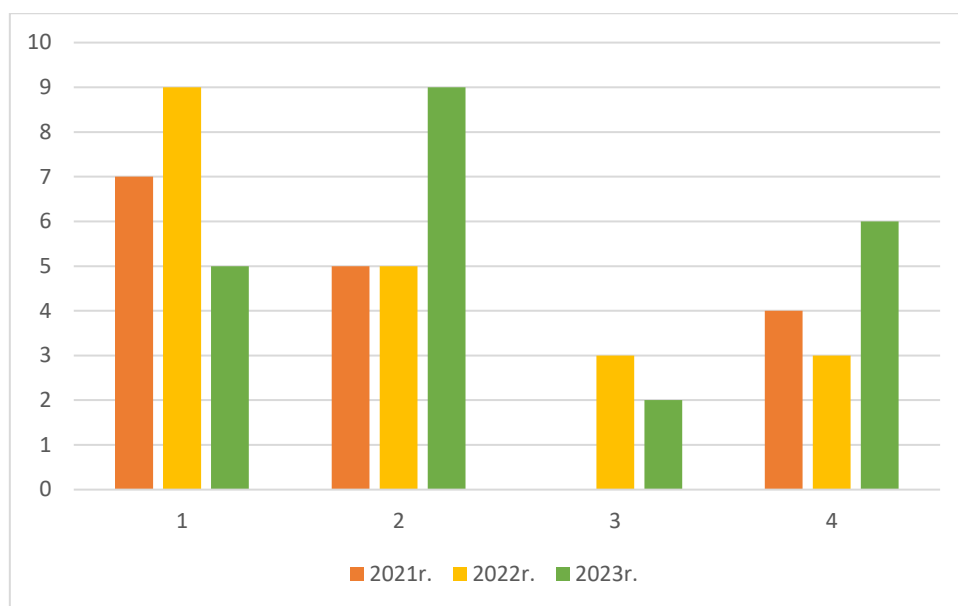
Przesłane do uzgodnienia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miały na celu m.in.:

- wprowadzenie i poszerzenie terenów usługowych i mieszkaniowo-usługowych,
- poszerzenie terenu ogrodów działkowych,
- wydzielenie i poszerzenie terenu placu publicznego z terenem zieleni parkowej,
- wyznaczenie terenów dróg w obrębie jednolitej struktury wskazanej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- zróżnicowanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej ze względu na rzeczywistą funkcję,
- likwidację terenu mieszkaniowego w sąsiedztwie cmentarza żołnierzy niemieckich,

- korektę zagospodarowania uwzględniającą stan istniejący w obszarze Zakładu składowania definitywnego i utylizacji odpadów firmy Landeco,
- powiększenie obszaru pola golfowego w rejonie Al. Spacerowej,
- korektę zagospodarowania uwzględniającą stan istniejący w obszarze strzelnicy myśliwskiej,
- powiększenie, zgodnie ze Studium, obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przy ulicy Spokojnej,
- dopuszczenie terenów pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w zakresie energii solarnej o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko zgodnie ze Studium,
- dostosowanie tekstu i rysunku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmujące zmianę numeracji, symboli, nazw oraz oznaczeń graficznych dotyczących przeznaczenia terenów,
- zwiększenie szeroko rozumianych możliwości rozwojowych miasta i jego atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów oraz mieszkańców,
- dostosowanie do aktualnych przepisów prawa, w tym przede wszystkim ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, weryfikację jego faktycznego i projektowanego zagospodarowania;
- dostosowanie ustaleń do kierunków zagospodarowania wskazanych przez Studium;
- ochronę zabytków oraz innych elementów dziedzictwa kulturowego;
- ocenę możliwości uwzględnienia wniosków oraz - w miarę możliwości - spełnienie wyrażonych nimi oczekiwań społecznych.

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniały cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, w tym dyrektywach UE. W ustaleniach poszczególnych planów kierowano się zasadą zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniano zapisy przyjętych już dokumentów, m.in. w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i oczyszczania ścieków.

Zestawienie wszystkich opinii wydanych w latach 2021-2023 przedstawia poniższy wykres.

Legenda:

1 - opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,

2 - opinie w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,

3 - uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań,

4 - uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

X. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Programy edukacyjne i akcje prozdrowotne

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia jest dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych poprzez działania umożliwiające zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, poprawę i utrzymanie zdrowia społeczeństwa oraz kształtowanie w tym zakresie prawidłowych postaw i zachowań.

Niezmiennie utrzymywano współpracę z placówkami edukacyjnymi – wspólnie realizowano lub koordynowano realizację interwencji programowych (programów) i interwencji nieprogramowych (eventów).

Dzięki dobrej współpracy z samorządem oraz instytucjami, organizacjami, placówkami oświatowymi udało się skutecznie prowadzić działania profilaktyczne i efektywnie zrealizować programy prozdrowotne i akcje.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom społeczeństwa pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej PSSE w Katowicach systematycznie udostępniali i zamieszczali w mediach społecznościowych ważne w kontekście profilaktyki zdrowia i zdrowego stylu życia posty, w tym posty własne oraz relacje wydarzeń, których byli inicjatorami lub w które byli zaangażowani.

Programy edukacyjne

Współpraca ze szkołami i przedszkolami w ramach realizacji programów edukacyjnych była niezmiennie jednym z priorytetów działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia. Nadrzędnym celem wszystkich programów jest propagowanie zdrowego stylu życia. Zadaniem pracowników Sekcji Oświaty Zdrowotnej jest szkolenie szkolnych i przedszkolnych koordynatorów, przekazywanie narzędzi do pracy i materiałów edukacyjnych, wspieranie oraz koordynowanie realizacji programów. Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej zorganizowali i przeprowadzili pięć szkoleń dla dyrektorów i nauczycieli siemianowickich szkół i przedszkoli, byli współorganizatorem dwóch konferencji.

Ewaluacja wykazała, że realizacja programów edukacyjnych jest bardzo ważnym elementem pracy szkół i przedszkoli, treści zawarte w programach cieszą się szerokim zainteresowaniem nauczycieli, dzieci i młodzieży, a tematyka związana ze zdrowiem jest bardzo aktualna i potrzebna.

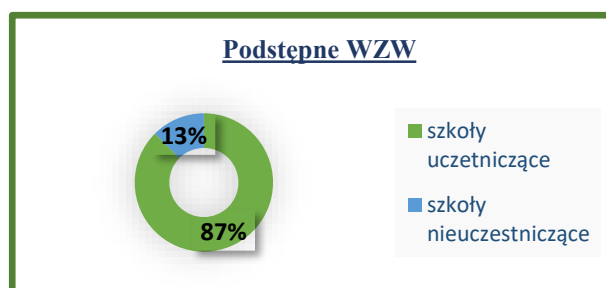
1) „Podstępne WZW”

zakażonych.

W realizację programu zaangażowało się 87% szkół ponadpodstawowych (7 z 8 szkół) –w sumie ponad 460 odbiorców.

Cele szczegółowe to uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV, pobudzenie do refleksji nad własnymi zachowaniami zdrowotnymi oraz kształtowanie prawidłowych zachowań w stosunku do osób

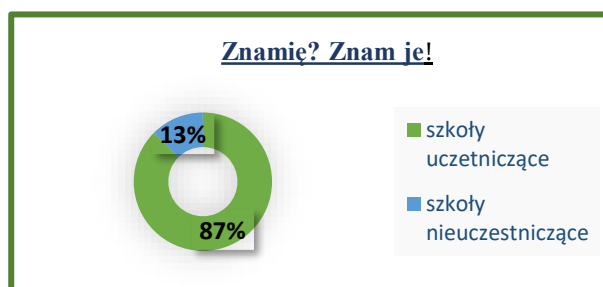

2) „Znamie? Znam je!”

W realizację programu zaangażowało się 87% szkół ponadpodstawowych (7 z 8 szkół)– w sumie ok. 750 odbiorców.

Działania mają na celu budowanie wśród młodzieży świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i postaw prozdrowotnych.

3) „Wybierz życie – pierwszy krok”

macicy i umieralności na tę chorobę.

Zadania programu to zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu oraz motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, a w efekcie zmniejszenie występowania raka szyjki

W realizację programu zaangażowały się wszystkie szkoły ponadpodstawowe – w sumie ponad 300 odbiorców.

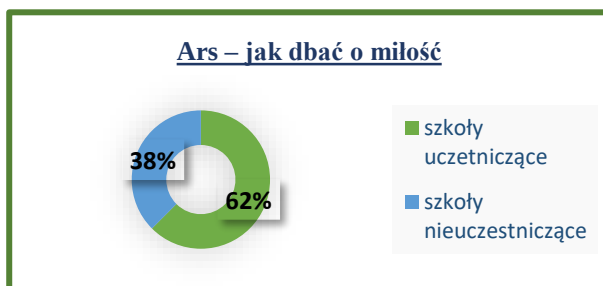

4) „Ars, czyli jak dbać o miłość”

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

W realizację programu zaangażowało się 62% szkół ponadpodstawowych (5 z 8 szkół) – edukacją objęto ponad 420 odbiorców.

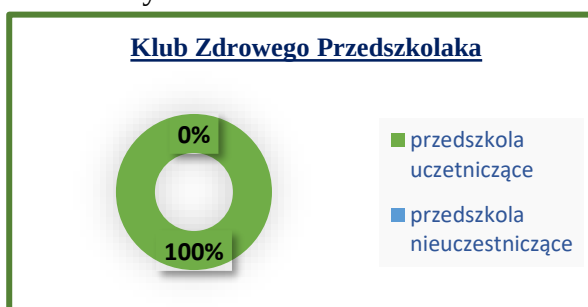

5) „Klub Zdrowego Przedszkolaka”

Działania mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci z dziedziny zdrowia, wykształcenie u nich postaw prozdrowotnych, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajzeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych.

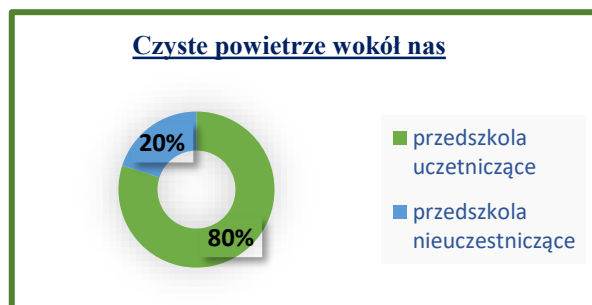
W realizację projektu zaangażowały się wszystkie przedszkola – łączna liczba odbiorców – ok. 2000 osób.

Działania prowadzone wśród przedszkolaków rozszerzono o:

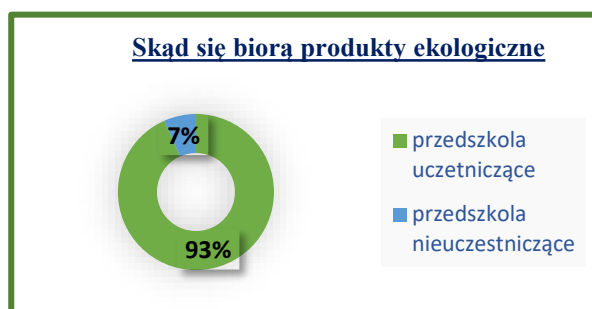

- profilaktykę antytytoniową – 12 placówek realizowało program „Czyste powietrze wokół nas” – ponad 1600 odbiorców.

- 14 przedszkoli realizowało III edycję programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ponad 1700 odbiorców.

- zadania związane ze zwiększaniem świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych

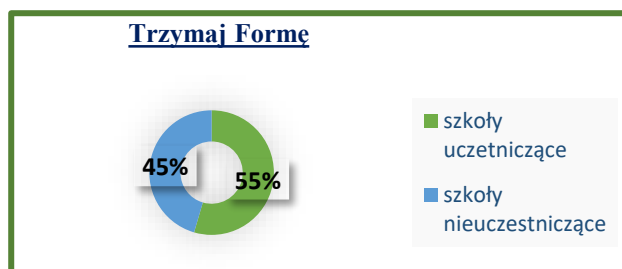

6) „Trzymaj Formę”

W programie wzięło udział 6 szkół podstawowych (uczniowie klas V – VIII) – łącznie ponad 4500 odbiorców.

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

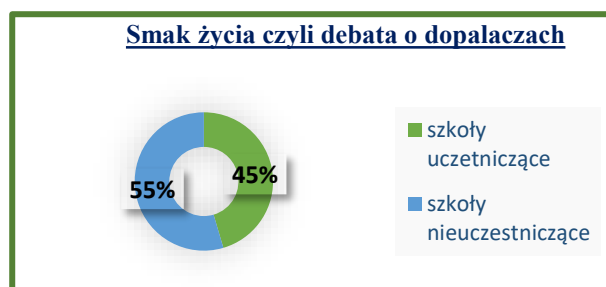

7) „Smak życia czyli debata o dopalaczach”

Celem programu jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu nowych substancji psychoaktywnych (NSP) w środowisku dzieci i młodzieży.

W realizację programu zaangażowało się 45% szkół podstawowych (głównie klasy VII – VIII) – 5 z 11 szkół – łącznie prawie 370 odbiorców.

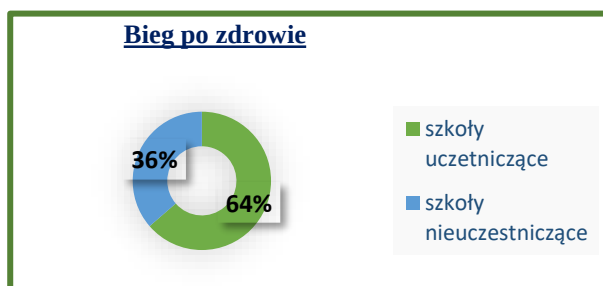

8) „Bieg po zdrowie”

Celem programu skierowanego do uczniów klas IV szkół podstawowych jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Do realizacji programu przystąpiło 7 szkół podstawowych, edukacją objęto prawie 350 osób.

Akcje prozdrowotne (eventy)

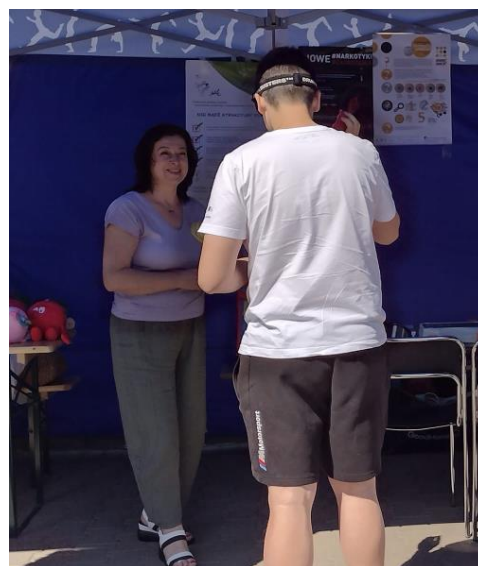
Ważnym elementem promocji zdrowia było prowadzenie akcji profilaktycznych tj.

1) **„Nowe narkotyki – nowe zagrożenia”** – głównym celem jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków przez osoby młode.

- Odbiorcy – głównie młodzież szkół ponadpodstawowych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych – 28 tysięcy odbiorców.
- Działania – rozmowy indywidualne, testy w alkogoglach i narkogoglach.

„Ja jadę – Ty pomagasz, sezon III”.,
Siemianowice Śląskie ul. Hermana

„VII Piknik Zdrowia”, Park Tradycji w Siemianowicach

2) **„Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”** – w marcu 2023 r. na terenie województwa śląskiego rozpoczęła się kampania informacyjna dotycząca profilaktyki chorób odkleszczowych. Celem kampanii jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.

- Odbiorcy – dzieci, młodzież, nauczyciele, seniorzy – prawie 14 tysięcy osób.
- Działania – akcje/festyny, posty.

„VII Piknik Zdrowia”, Park Tradycji w Siemianowicach
Śląskich

- 3) **„Lekki Tornister”** – celem akcji skierowanej do uczniów klas I-III szkół podstawowych, nauczycieli i rodziców jest przekazanie informacji dotyczących właściwej postawy ciała, prawidłowego noszenia tornistra i dostosowania jego wagi do masy ciała dziecka.
 - Odbiorcy – dzieci klas I-III szkół podstawowych, nauczyciele, rodzice – ponad 81 tysięcy osób.
 - Działania – własne posty wysłane do szkół, z prośbą o zamieszczenie na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.

- 4) **„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”** – celem akcji jest promowanie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, zwiększenie świadomości w zakresie zagrożenia jakim jest antybiotykooporność oraz promowanie rozsądnego przepisywania antybiotyków przez lekarzy.
 - Odbiorcy – dzieci i młodzież, środowisko lekarskie, ogół społeczeństwa – ponad 84 tysiące odbiorców.
 - Działania – wystawy edukacyjne, warsztaty, posty w mediach społecznościowych.

Pracownicy PSSE w Katowicach włączyli się do kampanii WHO „Go Blue for AMR” – ubierając się na niebiesko pokazali swoje zaangażowanie w tak ważną sprawę jaką jest szerzenie świadomości oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. W mediach społecznościowych zamieszczono post zachęcający wszystkich do włączenia się w kampanię.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach

5) **„Światowy Dzień bez Tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”** – celem akcji było zwrócenie uwagi społeczeństwa na skutki społeczne, ekonomiczne, a przede wszystkim zdrowotne, które spowodowane są paleniem papierosów, również e-papierosów.

- Odbiorcy – głównie młodzież szkół ponadpodstawowych, odbiorcy mediów społecznościowych – ponad 78 tysięcy odbiorców.
- Działania – konkurs TikTok pod nazwą: „Nie! Dziękuję – nie eksperymentuję”, Przedmiotem konkursu był filmik nagrany w aplikacji TikTok, którego celem był problem palenia e-papierosów przez młodych ludzi. Wśród prac konkursowych znalazły się 2 filmiki z Zespołu Szkół Cogito w Siemianowicach Śląskich. W siedzibie PSSE w Katowicach 1 grudnia odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu. Opracowano własny post, który został wysłany do wszystkich szkół.

W ramach działań związanych z problemem palenia tytoniu w 2661 obiektach przeprowadzono kontrole w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich obiektach ustawa była realizowana, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Post wysłany do szkół

Wręczenie nagród w konkursie TikTok
w siedzibie Powiatowej Stacji
Sanitarno-Epidemiologicznej
w Katowicach

6) „**HIV/AIDS – chcę wiedzieć więcej**” – celem projektu jest profilaktyka zakażeń HIV.

- Odbiorcy – głównie młodzież szkół ponadpodstawowych, odbiorcy mediów społecznościowych – ponad 7 tysięcy odbiorców.
- Działania:
 - kampanie w mediach społecznościowych: Europejski Tydzień Testowania (ETT), „Światowy Dnia AIDS”.
 - Konkurs Wiedzy na temat HIV/AIDS pod hasłem: „Wyrównujemy” dla uczniów szkół ponadpodstawowych.
 - Prelekcje dla młodzieży szkół ponadpodstawowych.

Konkurs Wiedzy na temat HIV/AIDS w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Katowicach

7) **„Wybieraj bezpieczną żywność”** – kampania, której głównym celem jest zwiększenie świadomości konsumentów na temat roli nauki i zapoznanie z pracą naukowców, którzy pracują aby zapewnić bezpieczeństwo żywności oraz zachęcanie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych.

- Odbiorcy – ogół społeczeństwa – ponad 5500 odbiorców.
- Działania – kampania w mediach społecznościowych.

8) **„Bezpieczne wakacje”** – celem akcji było stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie woj. śląskiego, zwłaszcza w ośrodkach wypoczynku letniego. Systematycznie umieszczano w mediach społecznościowych posty związane z bezpiecznym wypoczynkiem: 169 postów – 11355 odbiorców. Opracowano 18 własnych postów (38 zamieszczeń na portalach społecznościowych) – 4062 odbiorców.

9) **„Bezpieczne grzybobranie”** – akcja dotycząca bezpieczeństwa związanego ze zbieraniem, przetwarzaniem i spożywaniem grzybów.

W ramach akcji prowadzono działalność edukacyjną, m.in. konkurs wiedzy z nagrodami podczas współorganizowanych lokalnych festynów oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży przeprowadzonych podczas wypoczynku letniego.

Przez cały okres grzybobrania prowadzono kampanię internetową „Bezpieczne grzybobranie z PSSE w Katowicach”: zamieszczono 42 posty – ponad 2200 odbiorców, większość z nich to odbiorcy naszych własnych postów.

10) „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” – w 2023 roku włączyliśmy się w dwie kampanie:

- kampania Komisji Europejskiej na rzecz szczepień #UnitedInProtection pod hasłem „Zaszczep się: spraw, by szczepionki działały”, która ma na celu zwiększenie zaufania do szczepień poprzez podniesienie świadomości korzyści z nich płynących – udostępnianie w mediach społecznościowych postów z hasztagiem #UnitedInProtection – 570 postów, ponad 12 tysięcy odbiorców.
- rządowa inicjatywa w związku z wprowadzeniem bezpłatnych szczepień przeciw HPV – udostępnianie w mediach społecznościowych postów promujących szczepienia przeciw HPV – 113 postów, 1673 odbiorców.
- kampania „Zaszczep Swoje Dziecko To Bezpieczny i łatwy sposób by chronić się przed chorobami zakaźnymi” – warsztaty dotyczące znaczenia szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych prowadzone dla dzieci polskich i ukraińskich – 19 warsztatów, 755 odbiorców

11) Dodatkowe działania w środowisku lokalnym:

- 18 maja 2023r. – stoisko promocji zdrowia podczas akcji zorganizowanej przez pana Tomasza Dziergę: „Ja jadę – Ty pomagasz, sezon III”.
- 4 czerwca 2023 r. – stoisko promocji zdrowia na VII Pikniku Zdrowia na terenie Parku Tradycji w Siemianowicach Śląskich.
- październik 2023r. – w siedzibie PSSE w Katowicach znajdowało się stoisko Kampanii społecznej „Dotykam=Wygrywam” – „Oddaj stanik do reCYCclingu”. Każdy mógł wrzucić/oddać swoje niepasujące biustonosze. Zebrane staniki przekazane zostały partnerowi kampanii, a uzyskane środki z wprowadzenia ich do drugiego obiegu wsparły charytatywne działania związane z walką z rakiem piersi.

„Ja jadę – Ty pomagasz, sezon III”.,
Siemianowice Śląskie ul. Hermana Wróbla

„VII Piknik Zdrowia”, Park Tradycji
w Siemianowicach Śląskich

„Dotykam – Wygrywam”. Kampania Społeczna w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach

Podczas akcji, na których pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach przygotowywali stoiska promocji zdrowia, prowadzono poradnictwo w zakresie zdrowego stylu życia, właściwego stosowania antybiotyków, bezpieczeństwa podczas grzybobrania oraz profilaktyki chorób zakaźnych m.in. poprzez promocję szczepień

ochronnych. Zawsze ważnym elementem akcji była profilaktyka uzależnień, w tym uzależnień od narkotyków oraz alkoholu – chętne osoby mogły zobaczyć świat przez narko- i alkogogle. Przygotowano także cieszące się dużym zainteresowaniem konkursy tematyczne („Bezpieczne wakacje 2023 – Wypoczywaj zdrowo i bezpiecznie”, „Co wiesz o zdrowym stylu życia”).

Media społecznościowe

W mediach społecznościowych (Facebook, X i Instagram) oraz na stronie www umieszczono ponad 2 tysiące postów (ponad 80 tysięcy odbiorców) związanych ze zdrowiem w każdym jego zakresie. W oparciu o kalendarz zdrowia publicznego, a także w odpowiedzi na potrzeby lokalnego społeczeństwa przygotowano i opublikowano ponad 200 własnych postów (w sumie 405 zamieszczeń – 38096 odbiorców). Wiele z nich cieszyło się bardzo szerokim zainteresowaniem, np.:

- „Napoje energetyczne nie są dla dzieci” – 462 odbiorców,
- „Oznakowanie jaj” – 493 odbiorców,
- „Walentynki – bliskość emocjonalna” – 959 odbiorców,
- „Światowy Tydzień Mózgu” – 1341 odbiorców.

W 2023 roku kontynuowano dwie kampanie prowadzone w mediach społecznościowych:

- kampania informacyjno-edukacyjna **„Dbam o siebie – żyję zdrowo”**, w ramach której zamieszczono/udostępniono 1067 postów – 26517 odbiorców. Celem kampanii jest zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie racjonalnego odżywiania, aktywności fizycznej, badań w profilaktyce chorób oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i życie.
- kampania **„Nie! – Dziękuję, nie eksperymentuję”**, skierowana głównie do młodych ludzi oraz ich opiekunów, obejmująca zagadnienia związane z używaniem substancji psychoaktywnych – alkohol, nikotyna (również e-papierosy), narkotyki oraz dodatkowo – napoje energetyczne. Celem kampanii jest również zwiększenie świadomości społeczeństwa temat uzależnień behawioralnych, np. zakupy, hazard, Internet. W ramach kampanii zamieszczono/udostępniono 74 posty – ponad 2 tysiące odbiorców.